

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTO
KAIMO REIKALŲ IR DARNIOS PLĖTROS SKYRIUS
STRATEGINIO PLANAVIMO IR STEBĖSENOS SKYRIUS

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2013 M. BALANDŽIO 23 D.
NUTARIMO NR. 366 "DĖL NACIONALINĖS KLIMATO KAITOS VALDYMO
POLITIKOS STRATEGIJOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMO
TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO PATVIRTINIMO“ PAKAITIMO“
PROJEKTO
(NR.15-0560-04-N) (TAIS NR.15-11427)

2015-10-28 Nr. NV- 3462
Vilnius

Projekto rengėja: Aplinkos ministerija.

Projekto tikslas, esmė. Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos (toliau – Strategija) tikslų ir uždavinių įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas (toliau – Planas) įgyvendina Nacionalinėje klimato kaitos valdymo politikos strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. lapkričio 6 d. nutarimu Nr. XI-2375, nustatytus klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos specialiuosius ir bendruosius trumpalaikius tikslus ir uždavinius iki 2020 metų.

Nauja redakcija teikiamas Plano pakeitimo projektas, kuriame be bendrųjų nuostatų nustatomi Strategijos 2016-2018 metų tikslai, uždaviniai, priemonės, asignavimai ir įgyvendinančios institucijos, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės, klimato kaitos švelninimo priemonės, mažinančios išmetamų į orą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, didinančios energijos gamybos ir vartojimo efektyvumą, skatinančios atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą ir naujų technologijų diegimą visuose šalies ūkio sektoriuose.

Įgyvendinant Planą bus siekiama, kad Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje dalyvaujančiuose sektoriuose išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis kasmet mažėtų ir 2020 metais neviršytų numatyto kiekio t. y. 8,53 mln. tonų CO²e. Taip pat Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose bus siekiama, kad išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis 2020 metais padidėtų ne daugiau 15 proc., lyginant su 2005 metų išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu.

Nutarimo projekte siūloma pavesti Aplinkos ministerijai koordinuoti Plano vykdymą.

Derinimas. Pirminis Plano pakeitimo projektas derintas su visomis ministerijomis ir be pastabų suderintas su Kultūros, Krašto apsaugos, Susisiekimo, Švietimo ir mokslo, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijomis, Lietuvos savivaldybių asociacija. Į kitų ministerijų, Europos teisės departamento, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, Lietuvos mokslo tarybos ir akcinės bendrovės „Lesto“ pastabas atsižvelgta.

Po ministerijų atstovų pasitarimo Plano pakeitimo projektas papildomai derintas Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos pažangos departamento 2015 m. rugsėjo 9 d. organizuotame tarpinstituciniame pasitarime ir patikslintas pagal pasitarimo metu pateiktas pastabas bei Vyriausybės kanceliarijos pažymose Nr. NV-3152 ir NV-3220 pateiktas pastabas. Argumentai dėl neatsižvelgtų Ekonomikos pažangos departamento Kaimo reikalų ir darnios plėtros skyriaus ir Strateginio planavimo ir stebėsenos skyriaus pastabų pateikti derinimo pažymoje.

Dalykinio vertinimo išvada: Teikiamas projektas iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento reikalavimus. Pastabų neturime.

Kaimo reikalų ir darnios plėtros skyriaus patarėjas

Valdas Voveris

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2015-10-12 Nr. (10-2)-D8-4468
Į 2015-10-09 Nr. 13-3499

DĖL NACIONALINĖS KLIMATO KAITOS VALDYMO POLITIKOS STRATEGIJOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMO TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO 2016–2018 M. PROJEKTO TEIKIMO

Vykdydami Vyriausybės kanclerio pavedimą, teikiame pagal LR Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pažymoje Nr. NV-3152 ir Ekonomikos pažangos departamento Kaimo reikalų ir darnios plėtros skyriaus bei Strateginio planavimo ir stebėsenos skyriaus pažymoje Nr. NV-3220 pateiktas papildomas pastabas patikslintą LR Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 23 d. nutarimo Nr. 366 „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Plano projektas) siekdami patvirtinti plano priemones 2016–2018 m.

Plano projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 str. 3 dalimi, kuri nustato, kad Vyriausybė tvirtina Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos įgyvendinimo priemonių planą, ir vykdant Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. lapkričio 6 d. nutarimo Nr. XI-2375 „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos patvirtinimo“ 2 straipsnį.

Plano projektas skirtas Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos (toliau – Strategija) privalomiems tikslams ir uždaviniams įgyvendinti 2013–2020 m. laikotarpiu. Plano projektą sudaro trys dalys: Klimato kaitos švelninimo priemonės, Prisitaikymo prie klimato kaitos priemonės ir Bendrųjų klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo priemonės. Klimato kaitos švelninimo priemonės įgyvendina Strategijos klimato kaitos švelninimo dalyje įtvirtintus trumpalaikius tikslus ir uždavinius iki 2020 m., kurie nustatyti 2009 m. patvirtinto ES energetikos ir klimato kaitos paketo teisės aktuose (2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL 2004 m. specialus leidimas 15 skyrius, 7 tomas, p. 631), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/29/EB (OL 2009 L 140, p. 63), 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 406/2009/EB dėl valstybių narių pastangų mažinti jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, Bendrijai siekiant įvykdyti įsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas (OL 2009 L 140, p. 136) (toliau – Sprendimas Nr. 406/2009/EB), 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/31/EB dėl anglies dioksido geologinio saugojimo, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 85/337/EEB, direktyvas 2000/60/EB, 2001/80/EB, 2004/35/EB, 2006/12/EB, 2008/1/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1013/2006 (OL 2009 L 140, p. 114), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES (OL 2011 L26, p. 1), 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičianti bei vėliau panaikinanti Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL 2009 L 140, p. 16). Minėtuose teisės

aktuose nustatyti ES tikslai iki 2020 m.: 20 proc. sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekį, palyginti su 1990 m., iki 20 proc. padidinti atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) dalį ir 20 proc. padidinti energijos vartojimo efektyvumą. Šie tikslai tarp kitų tikslų įtvirtinti 2007 m. kovo 8–9 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose ir 2010 m. kovo 3 d. Komisijos komunikate „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ (KOM(2010) 2020 galutinis). Plano projekte įtvirtintos klimato kaitos švelninimo priemonės ypač svarbios Sprendime Nr. 406/2009/EB ir jo įgyvendinamuosiuose Europos Komisijos sprendimuose: 2013 m. kovo 26 d. Komisijos sprendime 2013/162/ES dėl valstybių narių metinių išmetamųjų dujų kiekio kvotų 2013–2020 m. laikotarpiu nustatymo pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 406/2009/EB (OL, L 90, p. 106) ir 2013 m. spalio 31 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime 2013/634/ES dėl valstybių narių metinių šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio kvotų 2013–2020 m. laikotarpiu koregavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 406/2009/EB (OL, L 292, p. 19) Lietuvai nustatytiems metiniams išmetamųjų ŠESD kiekio mažinimo limitams (2013 m. – 12,936 mln. t CO₂ ekv., 2014 m. – 13,297 mln. t CO₂ ekv., 2015 m. – 13,658 mln. t CO₂ ekv., 2016 m. – 14,019 mln. t CO₂ ekv., 2017 m. – 14,38 mln. t CO₂ ekv., 2018 m. – 14,741 mln. t CO₂ ekv., 2019 m. – 15,102 mln. t CO₂ ekv., 2020 m. – 15,463 mln. t CO₂ ekv.) neviršyti, kad bendras ŠESD kiekis 2020 m. nepadidėtų daugiau kaip 15 proc., palyginti su 2005 m. išmetu ŠESD kiekiu, įgyvendinimui ES prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose (transportas, žemės ūkis, atliekų tvarkymas, pramonės įmonės, kurios vykdo kitas veiklos rūšis arba kurą deginantys įrenginiai, kurių katilinių instaliuota galia mažiau kaip 20 MW (mažos centralizuoto šilumos tiekimo įmonės), viešojo sektoriaus pastatai, namų ūkiai, žvejyba, statyba, paslaugos ir kiti sektoriai).

Pagal atliktas išmetamųjų ŠESD kiekio mažinimo prognozes Lietuvai be papildomų išmetamųjų ŠESD kiekio mažinimo priemonių ir lankstumo priemonių (5% metinės kvotos skolinimasis iš ateinančių metų arba įsigijimas iš kitos ES valstybės narės; 3% 2005 m. išmetamųjų ŠESD kiekio padengimas bendrojo įgyvendinimo ir (ar) švarios plėtros projektų vienetais) bus sunku įvykdyti 2013–2017 m. nustatytus metininius tikslus ES apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose, ypač žemės ūkio ir transporto. Jei papildomos priemonės nebus įgyvendintos, valstybei gali kainuoti apie 8 mln. eurų kasmet išmetamųjų ŠESD kiekio kvotos daliai nusipirkti taikant minėtas lankstumo priemones. Pagal Europos Komisijos vertinimus Lietuva turi didelį potencialą išmetamųjų ŠESD kiekiui mažinti taikant papildomas priemones metanui, kuris išsiskiria žemės ūkio gyvulininkystės kompleksuose, nuotekų dumble ir sąvartynuose iš biologiškai skaidžių atliekų, surinkti ir panaudoti energijos gamybai. Transporto sektoriuje nurodomos kelių greičio reguliavimo, sankryžų pralaidumo, automobilių parko atnaujinimo, mokesčių peržiūrėjimo, siejant su anglies dioksido mažinimu, viešojo transporto infrastruktūros tobulinimo, dviračių takų tiesimo ir kitos priemonės. Todėl svarbu, kad Plano projektas būtų papildytas energijos efektyvumo didinimo, atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimo ir naujų technologijų diegimo priemonėmis ES prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose, ypač transporto ir žemės ūkio.

Rengiant Plano projektą, prioritetą teiktas minėtiems ES teisės aktuose įtvirtintiems privalomiems išmetamųjų ŠESD mažinimo tikslams įgyvendinti iki 2020 m. ir vadovautasi Strateginio planavimo metodika, patvirtinta LR Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827. Plano projekte numatomos priemonės turi būti įtrauktos į Aplinkos ministerijos, kitų ministerijų ir institucijų 2016–2018 m. strateginius planus.

Pirmąjį Plano projektą be pastabų suderino Kultūros, Krašto apsaugos, Socialinės apsaugos ir darbo, Švietimo ir mokslo ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacija. Į kitų ministerijų, Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, Lietuvos mokslo tarybos, AB „LESTO“ pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta. Į LITBIOMA (Lietuvos biomasės energetikos asociacijos) ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto pasiūlymus neatsižvelgta, argumentai pateikti Ministerijų atstovų pasitarimui teiktoje derinimo pažymoje. Po š. m. rugpjūčio 18 d. Ministerijų atstovų pasitarimo Plano projektas

papildomai tikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento ir Ekonomikos pažangos departamento Kaimo reikalų ir darnios plėtros skyriaus bei Strateginio planavimo ir stebėsenos skyriaus, Ūkio ir Vidaus reikalų ministerijų pateiktas pastabas. Vykdam š. m. rugsėjo 9 d. LR Vyriausybėje vykusiam pasitarime pateiktus pasiūlymus, Plano projektas papildytas priemonėmis, kurios prisideda prie Plano tikslų ir uždavinių įgyvendinimo ir kurios yra numatytos kituose planavimo dokumentuose, – tarpinstituciniuose veiklos planuose: „Regioninė plėtra“, „Sveikata visiems“, „Kultūra“. Papildomai Plano projektas patikslintas pagal š. m. spalio 6 d. gautas Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pažymoje Nr. NV-3152 ir Ekonomikos pažangos departamento Kaimo reikalų ir darnios plėtros skyriaus bei Strateginio planavimo ir stebėsenos skyriaus pažymoje Nr. NV-3220 pateiktas pastabas. Argumentai ir paaiškinimai dėl Ekonomikos pažangos departamento Kaimo reikalų ir darnios plėtros skyriaus pastabų, į kurias neatsižvelgta, pateikti derinimo pažymoje.

Plano projektas atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą.

Plano projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617, reikalavimus.

Patvirtinus Plano projektą, nereikės parengti naujų ar pakeisti galiojančių teisės aktų.

Plano projektas atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nauji terminai nenustatomi.

Plano projektas paskelbtas teisės aktų projektų informacinėje sistemoje (TAPIS).

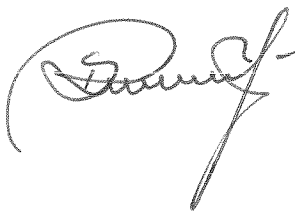
Plano projektą parengė Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos departamentas (direktorius Vitalijus Auglys, tel. 8 706 63651, Klimato kaitos politikos skyriaus vedėja S. Znutienė, tel. 8 706 61867).

PRIDEDAMA:

1. LR Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 23 d. nutarimo Nr. 366 „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 37 lapai.

2. Derinimo pažyma, 2 lapai.

Susisiekimo ministras,
pavadojuantis aplinkos ministrą

Rimantas Sinkevičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2013 M. BALANDŽIO 23 D.
NUTARIMO NR. 366 „DĖL NACIONALINĖS KLIMATO KAITOS VALDYMO
POLITIKOS STRATEGIJOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMO
TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2015 m. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Pakeisti Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo tarpinstitucinį veiklos planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 366 „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“, ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL NACIONALINĖS KLIMATO KAITOS VALDYMO POLITIKOS STRATEGIJOS
TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMO TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO
PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 3 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. lapkričio 6 d. nutarimo Nr. XI-2375 „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos patvirtinimo“ 2 straipsniu ir įgyvendindama 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 406/2009/EB dėl valstybių narių pastangų mažinti jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, Bendrijai siekiant įvykdyti įsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas (OL 2009 L 140, p. 136), nuostatas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Patvirtinti pridedamą Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo tarpinstitucinį veiklos planą (toliau – Planas).
2. Pavesti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai koordinuoti Plano vykdymą.

3. Pasiūlyti valstybės ir savivaldybių institucijoms, Lietuvos mokslo tarybai, akcinei bendrovei „Lesto“, valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms pagal kompetenciją dalyvauti vykdant Plano priemones ir skirti lėšų šioms priemonėms įgyvendinti.“

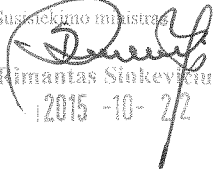
2. Šis nutarimas įsigalioja 2016 m. sausio 1 dieną.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Aplinkos ministras

Kęstutis Trečiokas

Susisiekimo ministras

 Rimantas Sinkevičius
 2015-10-22

Aplinkos viceministras
 Algirdas Genevičius
 2015.10.20.

 Strateginio planavimo skyriaus
 ved. Rūta Klimaite

 Rūta Klimaite
 2015-10-15

 Šešė ir personalo
 departamento direktorius
 Egidijus Anulis
 2015-10-16

**NACIONALINĖS KLIMATO KAITOS VALDYMO POLITIKOS STRATEGIJOS
TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMO TARPINSTITUCINIS VEIKLOS
PLANAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas (toliau – Planas) įgyvendina Nacionalinėje klimato kaitos valdymo politikos strategijoje (toliau – Strategija), patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. lapkričio 6 d. nutarimu Nr. XI-2375 „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos patvirtinimo“, nustatytus klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos specialiuosius ir bendruosius trumpalaikius tikslus ir uždavinius iki 2020 metų ir nustato 2016–2018 metų priemones ir asignavimus joms įgyvendinti.

2. Plano paskirtis – nustatyti išmetamų į aplinkos orą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo, mažo anglies dioksido kiekio konkurencingos ekonomikos plėtojimo, ekoinovatyvių technologijų diegimo, energijos gamybos ir vartojimo efektyvumo didinimo ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo visuose šalies ūkio (ekonomikos) sektoriuose (energetika, pramonė, transportas, žemės ūkis ir kita), gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio (ekonomikos) sektorių pažeidžiamumo mažinimo, jų atsparumo klimato kaitos pokyčiams didinimo, palankių visuomenės gyvenimo ir ūkinės veiklos sąlygų gerinimo priemones, taip pat asignavimus šioms priemonėms įgyvendinti ir užtikrinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą siekiant įgyvendinti Strategijoje nustatytus tikslus ir uždavinius.

3. Plane nustatyti tikslai, uždaviniai ir priemonės įgyvendina trumpalaikius 2013–2020 metų Lietuvos klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos tikslus. Įgyvendinant Planą, bus pasiekta, kad Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje dalyvaujančiuose sektoriuose išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis kasmet mažės ir 2020 metais neviršys 8,53 mln. tonų anglies dioksido ekvivalentu (toliau – CO₂e). Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose bus įgyvendinami 2013 m. kovo 26 d. Komisijos sprendime 2013/162/ES dėl valstybių narių metinių išmetamųjų dujų kiekio kvotų 2013–2020 m. laikotarpiu nustatymo pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 406/2009/EB (OL, L 90, p. 106) ir 2013 m. spalio 31 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime 2013/634/ES dėl valstybių narių metinių šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio kvotų 2013–2020 m. laikotarpiu koregavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 406/2009/EB (OL, L 292, p. 19) Lietuvai nustatyti metiniai išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų

kiekio mažinimo tikslai, neviršijant leistinų limitų (2013 m. – 12,936 mln. t CO₂e., 2014 m. – 13,297 mln. t CO₂e., 2015 m. – 13,658 mln. t CO₂e., 2016 m. – 14,019 mln. t CO₂e., 2017 m. – 14,38 mln. t CO₂e., 2018 m. – 14,741 mln. t CO₂e., 2019 m. – 15,102 mln. t CO₂e.) ir užtikrinant, kad Europos Sąjungos 20 procentų išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo, palyginti su 1990 metais, tikslo atveju bendras kiekis 2020 metais padidėtų ne daugiau kaip 15 procentų, palyginti su 2005 metų išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu, ir neviršytų 15,46 mln. tonų CO₂e.

4. Prie Strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo prisidės 2014–2020 metų nacionalinė pažangos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos patvirtinimo“, Nacionalinė darnaus vystymosi strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 „Dėl Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“, Nacionalinė reformų darbotvarkė, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 491 „Dėl Lietuvos konvergencijos 2011 metų programos ir nacionalinės reformų darbotvarkės“, Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1213 „Dėl Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo“, Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1328 „Dėl Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos patvirtinimo“, Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 17 d. nutarimu Nr. 986 „Dėl Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo“, 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Regioninė plėtra“ tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 19 d. nutarimu Nr. 172 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Regioninė plėtra“ tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ (toliau – „Regioninė plėtra“ TVP), 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 293 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ (toliau – „Sveikata visiems“ TVP), 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Kultūra“ tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 269 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Kultūra“ tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ (toliau – „Kultūra“ TVP), Valstybinis atliekų tvarkymo 2014–2020 metų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano patvirtinimo“, Nacionalinė šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. kovo 18 d. nutarimu Nr. 284 „Dėl Nacionalinės šilumos ūkio plėtros

2015–2021 metų programos patvirtinimo“, Valstybinė saugaus eismo plėtos 2011–2017 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 2 d. nutarimu Nr. 257 „Dėl Valstybinės saugaus eismo plėtos 2011–2017 metų programos patvirtinimo“, Nacionalinė 2014–2020 metų gyvulininkystės sektoriaus plėtos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 4 d. nutarimu Nr. 1162 „Dėl Nacionalinės 2014–2020 metų gyvulininkystės sektoriaus plėtos programos patvirtinimo“, Nacionalinė susisiekimo plėtos 2014–2022 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1253 „Dėl Nacionalinės susisiekimo plėtos 2014–2022 metų programos patvirtinimo“, Nacionalinė miškų ūkio sektoriaus plėtos 2012–2020 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569 „Dėl Nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtos 2012–2020 metų programos patvirtinimo“, Valstybinis ekstremaliųjų situacijų valdymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1503 „Dėl Valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“, Lietuvos inovacijų plėtos 2014–2020 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1281 „Dėl Lietuvos inovacijų plėtos 2014–2020 metų programos patvirtinimo“, Valstybinė studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtos 2013–2020 metų plėtos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1494 „Dėl Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtos 2013–2020 metų plėtos programos patvirtinimo“, kitų valdymo sričių plėtos programos bei trumpos trukmės planavimo dokumentų įgyvendinimo priemonės, susijusios su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie klimato kaitos, kurių svarbiausios nurodytos II skyriaus lentelės skiltyje „PRISIDEDANČIOS PRIE PLANO TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS, NUMATYTOS KITUOSE PLANAVIMO DOKUMENTUOSE“.

5. Kad laiku ir tinkamai būtų įgyvendintos Plane nustatytos priemonės, ministerijos, dalyvaujančios įgyvendinant Planą, turi parengti šiuos teisės aktų projektus:

5.1. Klimato kaitos švelninimo priemonių dalyje:

5.1.1. įgyvendinant 2 tikslo 6 uždavinį, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija), parengs teisės aktų, reglamentuojančių Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano patvirtinimo“, nustatytų atliekų tvarkymo tikslų ir uždavinių įgyvendinimą, projektus;

5.1.2. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija):

5.1.2.1. įgyvendinant 1 tikslo uždavinį „vykdyti darnų teritorijų ir jų aprūpinimo energetine infrastruktūra planavimo procesą“, kartu su Aplinkos ministerija parengs energetikos, statybų ir teritorijų planavimo sričių teisės aktų, reglamentuojančių įrenginių ir sistemų, skirtų elektros energijai, šildymui ir vėsinimui iš atsinaujinančių energijos išteklių naudoti, taip pat šilumai ir vėsumai centralizuotai tiekti, planavimą kuriant miestų infrastruktūrą, projektus;

5.1.2.2. įgyvendinant 1 tikslo 1 uždavinį ir 2 tikslo 8–11 uždavinius, parengs energijos vartojimo efektyvumo skatinimo, užtikrinant 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/128/EB ir 2010/30/ES ir kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL 2012 L 315, p. 1), nustatytų tikslų įgyvendinimą, projektus;

5.1.2.3. įgyvendinant 1 tikslo uždavinį „siekti, kad centralizuoto aprūpinimo šiluma įmonėse, dalyvaujančiose Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje, centralizuotai tiekiamos šilumos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalis 2020 metais sudarytų ne mažiau kaip 60 procentų, ir uždavinį – elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį padidinti iki 20 procentų bendro šalies elektros energijos suvartojimo 2020 metais“, parengs Nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros programos projektą (nustatyti suvartotos atsinaujinančių išteklių energijos nacionalinius planinius rodiklius elektros energetikos, šilumos energetikos ir transporto sektoriuose).

5.2. Prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių dalyje:

5.2.1. Aplinkos ministerija:

5.2.1.1. įgyvendinant 8 tikslo 1 uždavinį ir uždavinį „modernizuoti paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą ir užtikrinti jos plėtrą urbanizuotose teritorijose, siekiant apsaugoti urbanizuotas teritorijas nuo perteklinio vandens keliamos rizikos ir užkirsti kelią teršalams patekti į aplinką (paviršinius vandens telkinius)“, parengs Baltijos jūros aplinkos apsaugos strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 25 d. nutarimu Nr. 1264 „Dėl Baltijos jūros aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“, ir Baltijos jūros aplinkos apsaugos strategijos įgyvendinimo priemonių 2010–2015 metų plano, patvirtinto aplinkos ministro 2010 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. D1-934 „Dėl Baltijos jūros aplinkos apsaugos strategijos įgyvendinimo priemonių 2010–2015 metų plano patvirtinimo“, pakeitimo projektus (remdamasi atliktu jūros aplinkos būklės įvertinimu ir nustatytomis geros Baltijos jūros aplinkos būklės savybėmis);

5.2.1.2. įgyvendinant 9 tikslo 1 uždavinį, parengs Potvynių rizikos valdymo plano ir jo įgyvendinimo priemonių programos, užtikrinant 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo (OL 2007 L 288, p. 27) nustatytų tikslų ir reikalavimų įgyvendinimą, projektus.

5.3. Bendrųjų klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo priemonių dalyje: įgyvendinant 11 tikslo uždavinį „užtikrinti ilgalaikį efektyvų finansinių ir techninių išteklių valdymą ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų panaudojimą pramonei vystyti“, Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija), Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – Ūkio ministerija) parengs teisės aktų, reglamentuojančių Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (toliau – valstybės biudžetas) lėšų naudojimą taikant paskolų teikimo, aplinkosauginio inžinerinio projektų finansavimo

būdus, užtikrinant lėšų grąžą ir pakartotinį naudojimą pramonės sektoriui nustatytiems griežtesniems klimato kaitos srities reikalavimams įgyvendinti, projektus.

6. Ministerijos iš bendrųjų asignavimų turės įgyvendinti šias priemones:

6.1. Klimato kaitos švelninimo priemonių dalyje:

6.1.1. Susisiekimo ministerija, įgyvendinant 2 tikslo 1 uždavinį:

6.1.1.1. diegiant ekonomiško geležinkelių riedmenų valdymo įgūdžius geležinkelių transporte, organizuoti mašinistų mokymus;

6.1.1.2. įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytus automobilių techninės būklės reikalavimus;

6.1.2. Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Susisiekimo ministerija, Ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – Žemės ūkio ministerija) – įgyvendinant 2 tikslo uždavinį „vykdyti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėseną atskiruose Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose (transporto, žemės ūkio, pramonės, atliekų tvarkymo ir kituose)“, vertinti, ar Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose vykdomų priemonių pakanka tikslams pasiekti, ir numatyti papildomas priemones, jeigu išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis viršija nustatytus metinius tikslus.

6.2. Prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių dalyje:

6.2.1. Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Susisiekimo ministerija, Ūkio ministerija, Žemės ūkio ministerija, įgyvendinant tikslo „siekti, kad prisitaikymo prie klimato kaitos tikslai, uždaviniai ir priemonės būtų integruoti į jautriausius klimato kaitos poveikiui šalies ūkio (ekonomikos) sektorius ir įgyvendintos prisitaikymo prie klimato kaitos priemonės“ 1 uždavinį „atlikti Lietuvos ūkio (ekonomikos) sektorių būklės analizę, prireikus išskirti naujus prioritetinius prisitaikymo prie klimato kaitos sektorius ir užtikrinti šiuose sektoriuose veiksmingų priemonių įgyvendinimą“ ir 2 uždavinį „užtikrinti teisės aktų suderinamumą prisitaikymo prie klimato kaitos klausimais“ – rengdamos šalies ūkio (ekonomikos) sektorines plėtros programas ir kitus programinius dokumentus, taikyti Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijoje, Europos Sąjungos prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje prisitaikymo prie klimato kaitos prioritetinėms sritims (energetika, pramonė, žemės ūkis, transportas, miškininkystė, vandens išteklių valdymas ir kita) nustatytas gaires;

6.2.2. Aplinkos ministerija ir Žemės ūkio ministerija, įgyvendinant 5 tikslo 1 uždavinį, – įgyvendinti priemones, susijusias su tausiu paviršinių ir požeminių vandens telkinių ir irigacinių sistemų naudojimu;

6.2.3. Žemės ūkio ministerija, įgyvendinant 5 tikslo 1 uždavinį, – įgyvendinti agroekosistemų tvarumo didinimo ir dirvožemio degradacijos mažinimo priemones;

6.2.4. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – Vidaus reikalų ministerija), įgyvendinant 5 tikslo 3 uždavinį – įgyvendinti priemones, susijusias su gyventojų perspėjimo apie ekstremalias situacijas, kylančias dėl klimato kaitos, sistemos tobulinimu

bei priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pajėgumų didinimu tinkamai reaguoti į tokių situacijų padarinius rizikingiausiose potvynių ir miškų gaisrų zonose;

6.2.5. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, įgyvendinant 9 tikslo 1 uždavinį, – parengti užliejamų teritorijų gyventojų šachtinių šulinių geriamojo vandens stebėsenos programą ir organizuoti valstybinius geriamojo vandens tyrimus, kurių reikia visuomenės sveikatai, higienos ir epidemiologinei būklei palaikyti.

6.3. Bendrųjų klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo priemonių dalyje:

6.3.1. Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Susisiekimo ministerija, Ūkio ministerija, Žemės ūkio ministerija:

6.3.1.1. įgyvendinant tikslo „integruoti prisitaikymo prie klimato kaitos ir klimato kaitos švelninimo tikslus, uždavinius ir priemones į šalies ūkio sričių (sektorių) (energetika, pramonė, gyvenamųjų teritorijų plėtra, žemės ūkis, transportas ir kita) planavimo dokumentus“ 1 uždavinį „užtikrinti glaudų įvairių institucijų bendradarbiavimą įgyvendinant Strategijoje, atskirų sričių (sektorinėse) plėtros programose ir jų įgyvendinimo priemonių planuose numatytas priemones“ ir 2 uždavinį „užtikrinti, kad klimato kaitos aspektas būtų įtraukiamas į atskirų sričių (sektorines) plėtros programas bei jų įgyvendinimo planus ir programas“ ministrams priskirtų valdymo sričių plėtros programose, numatyti priemones ekoinovatyvių energijos gamybos ir naudojimo, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo technologijų diegimui skatinti;

6.3.1.2. įgyvendinant tikslo „skatinti ekonominių priemonių (mokesčių lengvatų, valstybės pagalbos priemonių ir kitų) diegimą“ uždavinį „užtikrinti visuomenės informavimą apie galimybes pasinaudoti ekonominėmis priemonėmis“ nuolat skelbti ir atnaujinti informaciją apie galimybes pasinaudoti ekonominiais instrumentais valstybės institucijų interneto svetainėse;

6.3.1.3. įgyvendinant tikslo „skatinti specialistų, galinčių kvalifikuotai spręsti su klimato kaita susijusias problemas, rengimą, nuolat tobulinti šių specialistų kvalifikaciją“ 1 uždavinį „užtikrinti, kad specialistai, rengiami dirbti ar dirbantys sektoriuose, turinčiuose didelį poveikį klimato kaitai (energetikos, statybos, transporto, pramonės), įgytų reikiamų klimato kaitos švelninimo srities žinių ir gebėjimų“ ir 2 uždavinį „užtikrinti, kad specialistai, rengiami dirbti sektoriuose, jautriuose klimato kaitai (žemės ūkio, sveikatos, miškų ūkio ir kituose), įgytų reikiamų prisitaikymo prie klimato kaitos srities žinių ir gebėjimų“ inicijuojant valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kurių veikla susijusi su klimato kaitai įtaką turinčiais sektoriais, kvalifikacijos tobulinimo programų rengimą, siūlyti

įtraukti temas, suteikiančias žinių apie galimybes mažinti poveikį klimato kaitai ir prisitaikyti prie klimato kaitos atitinkamoje veiklos srityje;

6.3.2. Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Ūkio ministerija, įgyvendinant tikslo „skatinti ekonominių priemonių (mokesčių lengvatų, valstybės pagalbos priemonių ir kitų) diegimą“ uždavinį „užtikrinti efektyvų lėšų naudojimą prisitaikymo prie klimato kaitos ir efektyvaus išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo projektams ir priemonėms įgyvendinti“ – prireikus taikyti valstybės pagalbos priemones, atsižvelgdamos į Europos Komisijos komunikato „Tam tikrų valstybės pagalbos priemonių, susijusių su šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema po 2012 m., gairės“ (OL 2012 C 158, p. 4) (toliau – Komunikatas) nuostatas:

6.3.2.1. Ūkio ministerija – taikyti valstybės pagalbos priemones Komunikato II priede nurodytas ekonomines veiklas vykdančioms įmonėms, kurioms dėl to, kad į elektros kainas įtraukiamos su Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema susijusios išlaidos, kyla didelė anglies dioksido nuotėkio rizika;

6.3.2.2. Energetikos ministerija – taikyti:

6.3.2.2.1. investicinę pagalbą labai efektyviai veikiančioms elektrinėms, taip pat ir naujoms elektrinėms, pritaikytoms surinkti ir saugoti anglies dioksidą;

6.3.2.2.2. valstybės pagalbą, susijusią su galimu nemokamų pereinamojo laikotarpio apyvartinių taršos leidimų išdavimu elektros energijos gamybai modernizuoti;

6.3.2.3. Aplinkos ministerija – taikyti valstybės pagalbą, susijusią su mažų įrenginių ir ligoninių neįtraukimu į Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą;

6.3.3. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Švietimo ir mokslo ministerija), Ūkio ministerija, Žemės ūkio ministerija, Susisiekimo ministerija, Aplinkos ministerija ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija), įgyvendinant 13 tikslo 1 uždavinį ir uždavinį „užtikrinti, kad poveikio klimato kaitai aspektas būtų vertinamas rengiant mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programas technologijos mokslų srityje“, – įgyvendinti integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) infrastruktūros plėtros projektus, skatinti bendrų mokslo ir verslo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros centrų (kompetencijos centrų) kūrimąsi, plėtoti jų infrastruktūrą ir paslaugas;

6.3.4. Švietimo ir mokslo ministerija:

6.3.4.1. įgyvendinant tikslo „didinti visuomenės aktyvumą, susijusį su aplinkosauga, ir informuotumą apie klimato kaitą“ uždavinį „užtikrinti švietimą klimato kaitos klausimais visais švietimo lygiais“, skatindama inovacijų kultūros formavimąsi, parengti pasiūlymus dėl technologinių gebėjimų, gamtos ir tikslųjų mokslų srities mokinių gabumų ugdymo bendrojo ugdymo mokyklose;

6.3.4.2. įgyvendinant tikslo „skatinti informacijos klimato kaitos srityje koordinavimą ir sklaidą“ uždavinį „užtikrinti nuolatinį informacijos apie Lietuvoje atliekamus mokslinius tyrimus klimato kaitos srityje rinkimą ir sklaidą“, rinkti ir sistemingai skleisti informaciją apie Lietuvoje atliekamus mokslinius tyrimus klimato kaitos srityje;

6.3.5. Ūkio ministerija, įgyvendinant 13 tikslo 2 uždavinį, – skatinti taikomuosius mokslinius tyrimus, technologijų kūrimą ir diegimą pramonėje (tarp jų įgyvendinančių didelio poveikio technologijas gaminių prototipų kūrimą (projektavimą ir gamybą) ir diegimą);

6.3.6. Aplinkos ministerija ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija (toliau – Užsienio reikalų ministerija), įgyvendinant 14 tikslo 1 uždavinį ir uždavinį „užtikrinti tinkamą atstovavimą Lietuvos interesams tarptautinėse derybose klimato kaitos klausimais“, atsižvelgdamos į Lietuvos interesus ir grėsmes saugumui, – dalyvauti derantis dėl tarptautinių klimato kaitos susitarimų, bendradarbiauti su kitomis šalimis įgyvendinant klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos priemones.

7. Ministerijos, rengdamos valdymo sričių plėtros programas, tarpinstitucinius veiklos planus, veiksmų planus ar kitus planavimo dokumentus, įtrauks į juos Strategijoje nustatytus prisitaikymo prie klimato kaitos ir klimato kaitos švelninimo tikslus ir uždavinius, numatys jų įgyvendinimo priemones ir užtikrins glaudų tarpinstitucinį bendradarbiavimą.

II SKYRIUS. PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, ASIGNAVIMAI IR ĮGYVENDINANČIOS INSTITUCIJOS

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
	I. KLIMATO KAITOS ŠVELNINIMO PRIEMONĖS														
1	Tikslas – siekti, kad išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje dalyvaujančiuose sektoriuose 2020 metais neviršytų 8,53 mln. tonų CO ₂ e, taip užtikrinti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo tikslų įgyvendinimą	19	19	0	0	2 409	2 409	0	0	4 083	4 083	0	0	23 781	Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Ūkio ministerija
1.1.	Uždavinys – įgyvendinti taupų ir ekonomiškai efektyvų išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą pramonės įmonėse <i>(įgyvendina bendrųjų nuostatų 5.1.2.2 papunktis)</i>	19	19	0	0	1 409	1 409	0	0	2 083	2 083	0	0	3 511	Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija
1.1.1.	Priemonė – atlikti anglies dioksido geologinio saugojimo plano strateginį poveikio aplinkai vertinimą potencialioje teritorijoje (850 kv. kilometrų) ir pagal jo išvadą nustatyti, ar likusi jos dalis tinkama geologiniam saugojimui	19	19	0	0	20	20	0	0	0	0	0	0	39	Aplinkos ministerija (Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos)
Priemonės veiklos: anglies dioksido geologinio saugojimo technologijų diegimo galimybių Lietuvoje vertinimas ir analizė															
1.1.2.	Priemonė – skatinti pramonės įmonės produkcijos gamyboje intensyviau naudoti kogeneracinių jėgainių teikiamus pranašumus, įgalinančius mažinti produkcijos energetinį intensyvumą bei savikainą iš dalies finansuojant projektus („Kogeneracija pramonei LT“)	0	0	0	0	1 389	1 389	0	0	2 083	2 083	0	0	3 472	Ūkio ministerija
Priemonės veiklos: Investicinė pagalba didelio naudingumo kogeneracijai (papildomos įrangos, kurios reikia, kad būtų padidintas kogeneracinės jėgainės energetinis naudingumas, kai esamas įrenginys jau atitinka didelio naudingumo ribą, diegimas)															
1.2.	Uždavinys – pasirengti elektros energijos gamybos, perdavimo ir skirstymo infrastruktūros modernizavimui ir jį vykdyti, maksimaliai didinant galimybes efektyviai reaguoti į paklausą ir plėtoti paskirstytą gamybą	0	0	0	0	1 000	1 000	0	0	2 000	2 000	0	0	20 270	Energetikos ministerija
1.2.1.	Priemonė – skatinti elektros energijos skirstymo tinklų modernizavimo ir plėtos projektus	0	0	0	0	1 000	1 000	0	0	2 000	2 000	0	0	20 270	Energetikos ministerija
Priemonės veiklos: elektros skirstymo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra diegiant pažangiosios infrastruktūros elementus															
2.	Tikslas – užtikrinti, kad išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose neviršytų nustatytų	297 264	297 264	113	0	280 027	280 027	174	0	173 762	173 762	174	0	1 029 438	Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija,

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
	kasmetinių išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio tikslų, o bendras kiekis 2020 metais nepadidėtų daugiau kaip 15 procentų, palyginti su 2005 metais, ir neviršytų 15,46 mln. tonų CO ₂ e.														Susiekimo ministerija, Ūkio ministerija, Žemės ūkio ministerija
	Transporto sektorius														
2.1.	Uždavinys – diegti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones transporto sektoriuje (įgyvendina bendrųjų nuostatų 5.1.2.2, 6.1.1.1 ir 6.1.1.2 papunkčiai)	168 777	168 777	0	0	178 296	178 296	0	0	35 350	35 350	0	0	357 598	Susisiekimo ministerija
2.1.1.	Priemonė – plėtoti naują ir pagerinti esamą valstybinės reikšmės kelių infrastruktūrą, didinti valstybinių kelių tinklo dalį, kurią sudaro asfaltuoti keliai	132 729	132 729	0	0	144 786	144 786	0	0	18 395	18 395	0	0	272 822	Susisiekimo ministerija
Priemonės veiklos: TEN-T tinklo kelių transporto infrastruktūros modernizavimas ir plėtra, kelių transporto eismo saugos ir aplinkosauginių parametų didinimas, TEN-T tinklo kelių, su jais susijusių privažiuojamųjų ir tiesioginių jungiamųjų kelių rekonstrukcija ir plėtra įskaitant miestų ir miestelių aplinkkelių tiesimą															
2.1.2	Priemonė – plėtoti ir modernizuoti miestų ir miestelių aplinkkelius	36 048	36 048	0	0	33 510	33 510	0	0	16 955	16 955	0	0	84 776	Susisiekimo ministerija savivaldybės
Priemonės veiklos: naujų aplinkkelių tiesimas ir esamų modernizavimas Lietuvos miestuose ir miesteliuose															
2.2.	Uždavinys – užtikrinti, kad daugėtų kelionių dviračiais, viešuoju kelių ir geležinkelių transportu	434	434	0	0	9 731	9 731	0	0	9 731	9 731	0	0	30 989	Susisiekimo ministerija
2.2.1	Priemonė – skatinti darnų judumą miestuose (gerinti viešojo transporto infrastruktūrą, įrengti kombinuotos viešojo ir privataus transporto sąveikos, viešųjų dviračių, intelektines viešojo transporto sistemas ir kita)	434	434	0	0	9 731	9 731	0	0	9 731	9 731	0	0	30 989	Susisiekimo ministerija savivaldybės
Priemonės veiklos: darnaus judumo planų (SUMP) rengimas ir juose numatytų darnaus judumo priemonių įgyvendinimas miestų ir rajonų savivaldybėse, miestų gatvių pritaikymas viešojo transporto poreikiams (greitųjų autobusų sistemos diegimas ir kt.); šiuolaikiškų inžinerinių eismo saugos (pvz., perėjos, atitvarai, žiedinės sankryžos ir pan.) ir saugumo (pvz. stebėsenos sistemos) priemonių diegimas; dviračių ir/ar pėsčiųjų takų ir/ar trasų rekonstrukcija ir plėtra, viešojo ir privataus transporto sąveikos ir darnaus judumo sistemų kūrimas (Park&Ride, Bike&Ride aikštelės ir kt., viešųjų dviračių sistemos (angl. Bike Sharing), vandens transporto panaudojimas, intelektinių sistemų diegimas didinant viešojo transporto sistemos efektyvumą (viešojo transporto pirmumo sistemos, intermodalinio susisiekimo sistemos, elektroninės bilietų sistemos, kelionės tęstinumo užtikrinimas ir kokybės gerinimas diegiant multimodalinių maršrutų planavimo ir paieškos sistemas, gerinant viešojo transporto informacijos paieškos ir sklaidos sistemas, didinant transporto sistemos prieinamumą žmonėms su specialiaisiais poreikiais ir kt.)															
2.3.	Uždavinys – užtikrinti alternatyvių energijos šaltinių ir ekologiškai švaresnio kuro dalių transporto sektoriaus energetiniame balanse augimą	14 716	14 716	0	0	25 265	25 265	0	0	62 062	62 062	0	0	209 945	Susisiekimo ministerija
2.3.1	Priemonė – įgyvendinti geležinkelių pagrindinių transporto koridorių elektrifikavimo projektus	13 847	13 847	0	0	24 396	24 396	0	0	61 193	61 193	0	0	207 049	Susisiekimo ministerija
Priemonės veiklos: geležinkelių infrastruktūros atnaujinimas, patobulinimas ir plėtra, geležinkelių transporto aplinkosauginių parametų gerinimas ir saugos didinimas, 1 520 mm vėžės pločio geležinkelių infrastruktūros atnaujinimas, patobulinimas ir plėtra (įskaitant antrųjų vėžių tiesimą ir elektrifikavimą) IX B transporto koridoriuje, kuri leistų atnaujintuose ir patobulintuose ruožuose pasiekti 160 km/h greitį keleiviniams traukiniams ir 120 km/h greitį kroviniams traukiniams															

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
2.3.2.	Priemonė – parengti elektromobilių ir jų infrastruktūros plėtros ir elektromobilių įkrovimo stotelių planus, magistraliniuose keliuose įrengti viešąsias elektromobilių įkrovimo stoteles	869	869	0	0	869	869	0	0	869	869	0	0	2 896	Susisiekimo ministerija
Priemonės veiklos: elektromobilių pakrovimo/baterijų keitimo infrastruktūros/stotelių tinklo plėtra ir įrengimas															
	Žemės ūkio sektorius														
2.4.	Uždavinys – įgyvendinti priemones, skirtas išmetamojo metano kiekio iš mėšlo tvarkymo sistemoms ekonomiškai efektyviai mažinti	5 000	5 000	0	0	8 000	8 000	0	0	8 000	8 000	0	0	31 158	Žemės ūkio ministerija
2.4.1.	Priemonė – skatinti biodujų surinkimo ir naudojimo energijos gamybai investicinių projektų kaimo vietovėse įgyvendinimą, siekiant mažinti gyvulininkystės ūkių išskiriamo metano kiekį	5 000	5 000	0	0	8 000	8 000	0	0	8 000	8 000	0	0	31 158	Žemės ūkio ministerija
Priemonės veiklos: biodujų, biometano, elektros bei šilumos energijos gamyba kaimo vietovėse															
2.5.	Uždavinys – įgyvendinti priemones, mažinančias tiesioginį ir netiesioginį azoto junginių išsiskyrimą į aplinką dėl žemės ūkio veiklos	162	162	113	0	265	265	174	0	265	265	174	0	692	Žemės ūkio ministerija
2.5.1	Priemonė – palaikyti žemės ūkio augalų ligų ir kenkėjų prognozavimo sistemą	162	162	113	0	265	265	174	0	265	265	174	0	692	Žemės ūkio ministerija
Priemonės veiklos: meteorologinių stotelių techninis aptarnavimas, žemės ūkio augalų ligų ir kenkėjų plitimo prognozės ir stebėsenos duomenų viešinimas															
	Atliekų sektorius														
2.6.	Uždavinys – įgyvendinti priemones, skirtas išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui iš atliekų sektoriaus mažinti (įgyvendina bendrųjų nuostatų 5.1.1 papunktis)	0	0	0	0	2 508	2 508	0	0	7 525	7 525	0	0	12 542	Aplinkos ministerija
2.6.1.	Priemonė – įgyvendinti komunalinių atliekų paruošimo perdirbti, pakartotinai panaudoti pajėgumų sukūrimo ir modernizavimo projektus	0	0	0	0	2 508	2 508	0	0	7 525	7 525	0	0	12 542	Aplinkos ministerija, atliekų tvarkytojai
Priemonės veiklos: komunalinių atliekų paruošimo perdirbti ir (arba) kitaip naudoti įrangos įsigijimas / modernizavimas															
2.7.	Uždavinys – panaudoti ne mažiau kaip 30 procentų susidarancio metinio atliekų kiekio energijos gamybai	1 819	1 819	0	0	1 819	1 819	0	0	1 819	1 819	0	0	12 733	Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija
2.7.1.	Priemonė – įgyvendinti atliekų tvarkymo sistemų plėtros projektus	1 819	1 819	0	0	1 819	1 819	0	0	1 819	1 819	0	0	12 733	Aplinkos ministerija
Priemonės veiklos: pakuočių atliekų rūšiavimo priemonių įgyvendinimas															
	Pramonės sektorius														
2.8.	Uždavinys – diegti ekoinovatyvias energetinio efektyvumo didinimo ir atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo priemones, skirtas išmetamųjų	3 000	3 000	0	0	3 041	3 041	0	0	3 041	3 041	0	0	10 136	Ūkio ministerija

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
	Šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui ekonomiškai efektyviai mažinti Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiose pramonės įmonėse (įgyvendina bendrųjų nuostatų 5.1.2.2 papunktis)														
2.8.1.	Priemonė – skatinti pramonės įmones didinti atsinaujinančių energijos išteklių vartojimą iš dalies finansuojant projektus („RES pramonei LT“)	3 000	3 000	0	0	3 041	3 041	0	0	3 041	3 041	0	0	10 136	Ūkio ministerija
Priemonės veiklos: Investicinė pagalba atsinaujinančių išteklių (vėjas, saulė, aeroterminiai, geoterminiai ir hidroterminiai ir vandenynų energijos ištekliai, hidroenergijos ištekliai, biomasė, sąvartynų dujos, nuotekų perdirbimo įrenginių dujos ir biodujos) energijos gamybai skatinti tik naujiems įrenginiams															
	Kiti sektoriai														
2.9.	Uždavinys – nustatyti ir įgyvendinti priemones, skirtas išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui ekonomiškai efektyviai mažinti kituose Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose (įgyvendina bendrųjų nuostatų 5.1.2.2 papunktis)	0	0	0	0	4 000	4 000	0	0	4 000	4 000	0	0	12 000	Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija
2.9.1.	Priemonė – skatinti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą energijai gaminti	0	0	0	0	4 000	4 000	0	0	4 000	4 000	0	0	12 000	Energetikos ministerija
Priemonės veiklos: atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių ko-generacijos įrenginių iki 20 MW galios įrengimas															
2.10.	Uždavinys – užtikrinti nuolatinį energijos vartojimo efektyvumo didinimą namų ūkio ir paslaugų sektoriuose (įgyvendina bendrųjų nuostatų 5.1.2.2 papunktis)	15	15	0	0	15	15	0	0	15	15	0	0	102	Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija
2.10.1.	Priemonė – organizuoti visuomenės švietimo ir edukacijos iniciatyvas, siekiant daryti įtaką energijos vartojimo įpročiams ir skatinti energiją taupančios ir racionaliai vartojančios visuomenės kūrimą, įgyvendinti priemones, mažinančias neigiamą energetikos objektų įtaką žmonėms ir aplinkai, propaguoti aplinką tausojančių įrenginių montavimą, taršą mažinančių darbo priemonių naudojimą ir aktyvų darbuotojų savanorių įsitraukimą į šią veiklą	15	15	0	0	15	15	0	0	15	15	0	0	102	Akcinė bendrovė „Lesto“
Priemonės veiklos: atsakingą ir racionalų elektros vartojimą skatinanti iniciatyva „Elektromagija“ – paskaitų, įtraukiant darbuotojus, organizavimas ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikams. Racionalaus elektros energijos vartojimo skatinimo komunikacija klientams ir visuomenei. Vidinės iniciatyvos, į energijos taupymą įtraukiančios darbuotojus. Informacijos apie bendrovės diegiamas naujoves, padedančias racionaliau naudoti energijos išteklius bei prisidėti prie aplinkos apsaugos, sklaida. Racionalaus energijos vartojimo renginiai – konferencijos verslui ir pramonei															
2.11.	Uždavinys – užtikrinti, kad metinis šilumos energijos sąnaudų sumažėjimas daugiabučiuose namuose, pastatytuose pagal galiojusius iki 1993 metų normatyvinius statybos techninius dokumentus, 2020 metais siektų ne mažiau kaip 1 000 GWh, palyginti su 2005 metais	102 978	102 978	0	0	43 677	43 677	0	0	37 899	37 899	0	0	331 269	Aplinkos ministerija

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų		turtui įsigyti	iš viso	iš jų		turtui įsigyti	iš viso	iš jų		turtui įsigyti		
			išlaidoms				išlaidoms				išlaidoms				
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
2.11.1.	Priemonė – įgyvendinti daugiabučių namų ir savivaldybių viešųjų pastatų atnaujinimo projektus, panaudojant finansines priemones	102 978	102 978	0	0	43 677	43 677	0	0	37 899	37 899	0	0	331 269	Aplinkos ministerija
Priemonės veiklos: daugiabučių namų atnaujinimas didinant energinį efektyvumą; savivaldybėms priklausančių viešųjų pastatų atnaujinimas didinant energinį efektyvumą															
2.12.	Uždavinys – užtikrinti nuolatinį energijos vartojimo efektyvumo didinimą visuomeninės paskirties pastatuose	363	363	0	0	3 410	3 410	0	0	4 055	4 055	0	0	20 274	Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija
2.12.1.	Priemonė – skatinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektus	363	363	0	0	3 410	3 410	0	0	4 055	4 055	0	0	20 274	Energetikos ministerija
Priemonės veiklos: valstybei priklausančių viešųjų pastatų atnaujinimas didinant energijos vartojimo efektyvumą															
3.	Tikslas – didinti absorbuojamųjų išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, didinant šalies miškingumą ir stiprinant gamtinį karkasą (bendras metinis absorbuojamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis turėtų būti ne mažesnis nei 3,7 mln. tonų CO ₂ e 2020 metais)	20 651	20 651	0	0	20 651	20 651	0	0	20 651	20 651	0	0	109 945	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija
3.1.	Uždavinys – įgyvendinti miškingumo didinimo priemonės, apželdinant nenaudojamą ir žemės ūkiui mažai tinkamą žemę	18 721	18 721	0	0	18 721	18 721	0	0	18 721	18 721	0	0	100 005	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija
3.1.1.	Priemonė – įvesti naujus ūkiškai vertingus, našius, biologiškai atsparius miškus valstybės įmonėms miškų urėdijoms perduotoje valstybei nuosavybės teise priklausančioje nenaudojamoje žemėje	300	300	0	0	300	300	0	0	300	300	0	0	2 100	Aplinkos ministerija (Valstybės įmonės miškų urėdijos)
Priemonės veiklos: valstybinių miškų įveisimas															
3.1.2.	Priemonė – perduoti valdyti patikėjimo teise žemės reformos žemėtvarkos projektuose valstybiniams miškams įvesti suformuotus žemės sklypus	4	4	0	0	4	4	0	0	4	4	0	0	28	Valstybės įmonės miškų urėdijos
Priemonės veiklos: žemėtvarkos projektų, kuriuose suformuoti žemės sklypai valstybiniams miškams įvesti (toliau – žemės sklypai), parengimas žemės sklypų kadastrinių matavimų atlikimas ir bylų parengimas, žemės sklypų įregistravimas Nekilnojamojo turto registre valstybės vardu ir patikėjimo teisės žemės sklypams valdyti VĮ miškų urėdijos vardu įregistravimas															
3.1.3.	Priemonė – skatinti vesti naujus ūkiškai vertingus, našius, biologiškai atsparius miškus privačioje žemėje, tam panaudojant Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai skiriamą finansinę paramą	18 417	18 417	0	0	18 417	18 417	0	0	18 417	18 417	0	0	97 877	Žemės ūkio ministerija
Priemonės veiklos: mokamos kompensacinės išmokos už įveistą mišką ir išmokos už įveisto miško bei savaime apaugusio mišku ploto priežiūrą, apsaugą ir ugdymą															
3.2.	Uždavinys – vykdyti darnią miškininkystės politiką, išplečiant miško kirtimo atliekų paėmimo biokuro gamybai mastą	1 930	1 930	0	0	1 930	1 930	0	0	1 930	1 930	0	0	9 940	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
3.2.1.	Priemonė – skatinti medienos biokuro ruošos technikos ir įrangos įsigijimą	1 930	1 930	0	0	1 930	1 930	0	0	1 930	1 930	0	0	9 940	Žemės ūkio ministerija
Priemonės veiklos: remiamos investicijos į miškų ūkio modernizavimą, miško kirtimo, apvaliosios medienos ir medienos biokuro ruošos technologijų diegimą, miško medelynų įkūrimą, paslaugų miškų sektoriuje teikimą, skatinant naudoti pažangią miško techniką, įrangą ir technologijas bei didinant miško potencialo ir (arba) produktų pridėtinę vertę															
	II. PRISITAIKYMO PRIE KLIMATO KAITOS PRIEMONĖS														
4.	Tikslas – stebėti, tirti ir vertinti klimato kaitos poveikį Lietuvos teritorijoje ir regionuose	2 570	2 570	0	0	5 671	5 671	0	0	6 256	6 256	0	0	16 798	Aplinkos ministerija
4.1.	Uždavinys – užtikrinti, kad aplinkos, meteorologinių ir hidrologinių stebėjimų sistema būtų nuolat tobulinama ir atnaujinama	2 570	2 570	0	0	5 671	5 671	0	0	6 256	6 256	0	0	16 798	Aplinkos ministerija (Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba)
4.1.1.	Priemonė – įgyvendinti aplinkos monitoringo ir kontrolės stiprinimo projektus	1 479	1 479	0	0	4 580	4 580	0	0	5 165	5 165	0	0	16 798	Aplinkos ministerija
Priemonės veiklos: Nacionalinei oro teršalų ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaitos sistemai tobulinti reikalingų dokumentų parengimas ir priemonių įsigijimas; hidrologinių ir meteorologinių stebėjimų, prognozavimo, modeliavimo, hidrometeorologinių ir klimato paslaugų teikimo, informacijos koordinavimo ir informavimo pajėgumų stiprinimas; aplinkos oro monitoringo ir ankstyvojo perspėjimo stočių tinklo ir laboratorijų atnaujinimas; miškų būklės, naudojimo, atkūrimo, įveisimo ir apsaugos kontrolės techninių pajėgumų atnaujinimas ir tobulinimas															
4.1.2.	Priemonė – analizuoti ir sisteminti Europos meteorologinių palydovų eksploatavimo organizacijos (EUMETSAT) informaciją, tobulinti klimato duomenų bazę	1 091	1 091	0	0	1 091	1 091	0	0	1 091	1 091	0	0	7 637	Aplinkos ministerija (Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba)
Priemonės veiklos: EUMETSAT duomenų analizavimas ir sisteminimas, keitimasis duomenimis su kitomis šalimis															
	Žemės ūkis, dirvožemis														
5.	Tikslas – didinti agrarinio sektoriaus atsparumą klimato pokyčiams	59 247	59 247	187	0	51 832	51 832	187	2 594	58 448	58 448	187	0	393 069	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija
5.1.	Uždavinys – užtikrinti tausų gamtos išteklių – vandens ir dirvožemio – naudojimą (įgyvendina bendrųjų nuostatų 6.2.2 ir 6.2.3 papunkčiai)	48 620	48 620	0	0	44 942	44 942	0	0	51 363	51 363	0	0	335 948	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija
5.1.1.	Priemonė – įgyvendinti agrarinės aplinkosaugos programas	48 620	48 620	0	0	44 942	44 942	0	0	51 363	51 363	0	0	335 948	Žemės ūkio ministerija
Priemonės veiklos: skiriama parama pagal priemones „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ ir „Ekologinis ūkininkavimas“															
5.2.	Uždavinys – užtikrinti atsparių klimato kaitai žemės ūkio augalų rūšių parinkimą ir naujų veislių išvedimą	183	183	90	0	180	180	90	0	180	180	90	0	552	Žemės ūkio ministerija

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
5.2.1.	Priemonė – vykdyti tyrimus, susijusius su žemės ūkio augalų adaptyvių rūšių ir veislių atranka ir naujų veislių kūrimu	183	183	90	0	180	180	90	0	180	180	90	0	552	Žemės ūkio ministerija
Priemonės veiklos: parama žemės ūkio moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai, augalų veislių tyrimai															
5.3.	Uždavinys – įgyvendinti pavojų ir krizių, susijusių su klimato kaitos reiškiniais, valdymo ir šių reiškinų padarinių likvidavimo priemonės (įgyvendina bendrųjų nuostatų 6.2.4 papunktis)“	9 910	9 910	0	0	6 176	6 176	0	0	6 559	6 559	0	0	53 134	Vidaus reikalų ministerija (Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas), Žemės ūkio ministerija
5.3.1.	Priemonė – stiprinti Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pasirengimą reaguoti į klimato kaitos sukeltų ekstremaliųjų gamtinių reiškinių padarinius ir tobulinti gyventojų perspėjimo sirenomis sistemą	4 494	4 494	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 494	Vidaus reikalų ministerija (Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas)
Priemonės veiklos: gelbėjimo techninės, kompiuterinės ir programinės įrangos įsigijimas, Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos specialistų gebėjimų ir kompetencijos didinimas, techninės, kompiuterinės ir programinės įrangos įsigijimas, montavimas, gyventojų perspėjimas sirenomis rizikingiausiuose Lietuvos regionuose ekstremalių reiškinių (potvynių, gaisrų, uraganų ir kitais) atvejais															
5.3.2.	Priemonė – kompensuoti dalį pasėlių, gyvulių ir augalų draudimo įmokų	5 416	5 416	0	0	6 176	6 176	0	0	6 559	6 559	0	0	48 640	Žemės ūkio ministerija
Priemonės veiklos: pasėlių ir augalų draudimo įmokų kompensavimas; gyvūnų draudimo įmokų kompensavimas															
5.4.	Uždavinys – įdiegti nuolatinės stebėsenos sistemą dirvožemio būklei stebėti ir tobulinti ūkininkavimo metodus, siekiant mažinti naudingojo dirvožemio sluoksnio praradimą	169	169	97	0	169	169	97	0	169	169	97	0	680	Žemės ūkio ministerija
5.4.1..	Priemonė – tirti dirvožemio agrochemines savybes	169	169	97	0	169	169	97	0	169	169	97	0	680	Žemės ūkio ministerija
Priemonės veiklos: dirvožemio agrocheminių savybių tyrimas, mineralinių medžiagų dirvožemyje stebėseną, surinktų duomenų bazės parengimas															
5.5.	Uždavinys – formuoti ūkininkų gebėjimus, gerinti jų supratimą apie klimato kaitą ir didinti motyvą prie jos prisitaikyti	365	365	0	0	365	365	0	0	177	177	0	0	2 755	Žemės ūkio ministerija
5.5.1.	Priemonė – organizuoti pagrindinės ir konkrečioms regionams skirtos informacijos apie prisitaikymą prie klimato kaitos ir klimato kaitos švelninimą sklaidą	188	188	0	0	188	188	0	0	0	0	0	0	810	Žemės ūkio ministerija
Priemonės veiklos: informacijos apie prisitaikymą prie klimato kaitos ir klimato kaitos švelninimą teikimas žemės ūkio subjektams															
5.5.2.	Priemonė – plėsti konsultavimo ūkio valdymo ir klimatui bei aplinkosaugai naudingos žemės ūkio praktikos klausimais paslaugų teikimą	177	177	0	0	177	177	0	0	177	177	0	0	1 945	Žemės ūkio ministerija
Priemonės veiklos: konsultavimo paslaugų teikimas ūkininkams, jauniems ūkininkams ir kitiems žemės valdytojams ūkio valdymo ir klimatui bei aplinkosaugai naudingos žemės ūkio praktikos klausimais															

Eil. Nr.	Tikslas, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
	<i>Miškininkystė, ekosistemos, biologinė įvairovė, kraštovaizdis</i>														
6.	Tikslas – mažinti neigiamą klimato kaitos poveikį gamtinėms ekosistemoms	0	0	0	0	11 018	11 018	0	0	5 630	5 630	0	0	34 755	Aplinkos ministerija
6.1.	Uždavinys – mažinti neigiamą vandens lygio kilimo, stichinių meteorologinių reiškinių poveikį Baltijos jūros pakrantės zonai, potvynių veikiamoms Kuršių marių bei Nemuno žemupio ir kitoms šalies teritorijoms	0	0	0	0	4 994	4 994	0	0	344	344	0	0	6 372	Aplinkos ministerija
6.1.1.	Priemonė – kartu su savivaldybėmis gyvendinti pajūrio tvarkymo projektus	0	0	0	0	4 994	4 994	0	0	344	344	0	0	6 372	Aplinkos ministerija (Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcija) Palangos miesto savivaldybė
Priemonės veiklos: krantotvarkos priemonių pajūrio juostoje įgyvendinimas															
6.2.	Uždavinys – stabilizuoti biologinės įvairovės nykimą dėl klimato kaitos poveikio Lietuvoje ir Baltijos biogeografiniame regione	0	0	0	0	6 024	6 024	0	0	5 286	5 286	0	0	28 383	Aplinkos ministerija
6.2.1.	Priemonė – įgyvendinti biologinės įvairovės apsaugos projektus	0	0	0	0	6 024	6 024	0	0	5 286	5 286	0	0	28 383	Aplinkos ministerija
Priemonės veiklos: saugomų teritorijų dokumentų ir saugomų rūšių veisimo programų, saugomų rūšių apsaugos ir invazinių rūšių gausos reguliavimo dokumentų parengimas; saugomų teritorijų monitoringo ir tvarkymo pajėgumų stiprinimas; gamtosaugos ir gamtotvarkos priemonių saugomose (įskaitant Natura 2000 teritorijas) ir saugomų teritorijų statuso neturinčiose teritorijose, kuriose taikytinos saugomų rūšių apsaugos ir invazinių rūšių reguliavimo priemonės, įgyvendinimas; gyvųjų genetiškai modifikuotų organizmų rizikos vertinimas ir valdymas; augalų nacionalinių genetinių išteklių išsaugojimui ir atkūrimui reikalingos įrangos įsigijimas; gyvūnų apsaugos ir veisimo infrastruktūros sukūrimas															
7.	Tikslas – išsaugoti ir didinti miško ekosistemų tvarumą, jų ekologinį ir socialinį vaidmenį, atsižvelgiant į klimato kaitos įtaką	3 702	3 702	0	0	3 702	3 702	0	0	3 702	3 702	0	0	21 999	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija
7.1.	Uždavinys – skatinti darnaus vystymosi principais paremtus pagrindinius neplynuosius miško kirtimus valstybiniuose ir privačiuose miškuose	1 930	1 930	0	0	1 930	1 930	0	0	1 930	1 930	0	0	11 388	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija
7.1.1.	Priemonė – diegti investicijas, didinančias miško ekosistemų atsparumą ir aplinkosauginę vertę	1 930	1 930	0	0	1 930	1 930	0	0	1 930	1 930	0	0	11 388	Žemės ūkio ministerija
Priemonės veiklos: remiamos investicijos į rekreacinės infrastruktūros įrengimą miškuose. Taip pat remiamas miško ekosistemų, būtinų ekologiškai pusiausvyrai šalyje išlaikyti, išsaugojimas bei jaunuolynų ugdymas															
7.2.	Uždavinys – didinti miško ekosistemų ekologinį ir kraštovaizdžio stabilumą	1 765	1 765	0	0	1 765	1 765	0	0	1 765	1 765	0	0	10 563	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
7.2.1.	Priemonė – atkurti miškininkystės potencialą ir diegti prevencijos priemonės miškuose, paveiktuose gaisrų, stichinių nelaimių, taip pat kenkėjų ir ligų, su klimato kaita susijusių įvykių	1 765	1 765	0	0	1 765	1 765	0	0	1 765	1 765	0	0	10 563	Žemės ūkio ministerija
Priemonės veiklos: investicinė parama, teikiama atlyginant faktiškai patirtas išlaidas, o pažeistam arba sunaikintam miškui atkurti teikiama vienkartinė nustatyto dydžio išmoka hektarui															
7.3.	Uždavinys – mažinti cheminių augalų apsaugos priemonių naudojimą miškuose, jas keisti biologinėmis ar mechaninėmis priemonėmis	7	7	0	0	7	7	0	0	7	7	0	0	49	Aplinkos ministerija
7.3.1.	Priemonė – kontroliuoti, kad valstybinių miškų plotas, kuriame panaudotos miško sanitarinės apsaugos nuo ligų, kenkėjų ir nepageidaujamos augalijos cheminės priemonės, neviršytų Nacionalinėje miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569 „Dėl Nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programos patvirtinimo“, nustatytų dydžių	7	7	0	0	7	7	0	0	7	7	0	0	49	Aplinkos ministerija (Generalinė miškų urėdija)
Priemonės veiklos: nustatomas VI miškų urėdijoms maksimalus leistinas valstybinių miškų plotas, kuriame gali būti panaudotos cheminės priemonės apsaugant miškus nuo ligų, kenkėjų ir nepageidaujamos augalijos															
	<i>Vandens ištekliai</i>														
8.	Tikslas – mažinti neigiamą vandens lygio kilimo, stichinių meteorologinių reiškinių poveikį paviršinio ir požeminio vandens kokybei	9 632	9 632	0	0	38 860	38 860	0	0	47 086	47 086	0	0	220 409	Aplinkos ministerija
8.1.	Uždavinys – tobulinti vandens išteklių valdymą ir užtikrinti vandens kokybės gerinimą (įgyvendina bendrųjų nuostatų 5.2.1.1 papunktis)	9 632	9 632	0	0	38 860	38 860	0	0	47 086	47 086	0	0	220 409	Aplinkos ministerija
8.1.1.	Priemonė – įgyvendinti vandens išteklių valdymo ir apsaugos projektus	70	70	0	0	3 526	3 526	0	0	4 530	4 530	0	0	13 323	Aplinkos ministerija
Priemonės veiklos: įrangos ir priemonių, reikalingų jūriniam ir vidaus vandenų būklės tyrimams atlikti, įsigijimas; jūros ir vidaus vandenų aplinkos būklės tyrimai ir vertinimai; taršos incidentų Baltijos jūroje likvidavimo sistemos tobulinimas; priemonių, reikalingų Baltijos jūros biologinei įvairovei išsaugoti, įgyvendinimas; vandens telkinių būklės valdymo dokumentų rengimas; požeminio vandens būklės monitoringo sistemos stiprinimas															
8.1.2.	Priemonė – įgyvendinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo projektus	9 562	9 562	0	0	32 032	32 032	0	0	37 053	37 053	0	0	185 075	Aplinkos ministerija, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės
Priemonės veiklos: geriamojo vandens tiekimo tinklų rekonstrukcija ir (arba) nauja statyba; geriamojo vandens gerinimo įrenginių rekonstrukcija ir (arba) nauja statyba; nuotekų surinkimo tinklų rekonstrukcija ir (arba) nauja statyba; nuotekų valymo įrenginių nauja statyba; nuotekų dumblo apdorojimo įrenginių nauja statyba															
8.1.3.	Priemonė – įgyvendinti paviršinių vandens telkinių būklės gerinimo projektus	0	0	0	0	3 302	3 302	0	0	5 503	5 503	0	0	22 011	Aplinkos ministerija, savivaldybės
Priemonės veiklos: vandens telkinių geros būklės atstatymo priemonių įgyvendinimas															

Eil. Nr.	Tikslas, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų		turtui įsigyti	iš viso	iš jų		turtui įsigyti	iš viso	iš jų				
			išlaidoms				išlaidoms				išlaidoms				
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
9.	Tikslas – sukurti veiksmingą potvynių rizikos vertinimo ir valdymo sistemą, atsižvelgiant į socialinius, ekonominius ir aplinkosaugos aspektus	6 000	6 000	0	0	19 216	19 216	0	0	8 259	8 259	0	0	78 269	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba
9.1.	Uždavinys – užtikrinti potvynių rizikos vertinimo ir valdymo sistemos įdiegimą (įgyvendina bendrųjų nuostatų 5.2.1.2 ir 6.2.5 papunkčiai)	0	0	0	0	1 216	1 216	0	0	2 259	2 259	0	0	9 268	Aplinkos ministerija, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba
9.1.1.	Priemonė – įgyvendinti potvynių rizikos valdymo projektus	0	0	0	0	1 216	1 216	0	0	2 259	2 259	0	0	9 268	Aplinkos ministerija savivaldybės
Priemonės veiklos: potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių bei valdymo planų atnaujinimas; potvynių rizikos mažinimo priemonių įgyvendinimas															
9.2.	Uždavinys – sudaryti ir pagerinti sąlygas perteklinio (pavasario potvynio ir vasaros liūčių) vandens nuvedimui nuo laukų (įgyvendina plano 10.1.1 priemonė)	6 000	6 000	0	0	18 000	18 000	0	0	6 000	6 000	0	0	69 001	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija
9.2.1.	Priemonė – įgyvendinti priemonės „Žemės ūkio vandentvarka“ projektus	6 000	6 000	0	0	18 000	18 000	0	0	6 000	6 000	0	0	69 001	Žemės ūkio ministerija
Priemonės veiklos: melioracijos sausinimo sistemų, hidrotechninių statinių (dirbtinių vandens telkinių HTS), polderių rekonstravimas															
	Visuomenės sveikata														
10.	Tikslas – mažinti neigiamą klimato kaitos poveikį žmonių sveikatai	30	30	20	0	30	30	20	0	30	30	20	0	197	Sveikatos apsaugos ministerija
10.1.	Uždavinys – užtikrinti gyventojų sveikatos apsaugą mažinant klimato pokyčių keliamas rizikas	15	15	10	0	15	15	10	0	15	15	10	0	101	Sveikatos apsaugos ministerija
10.1.1.	Priemonė – plačiau informuoti gyventojus ir sveikatos priežiūros specialistus apie klimato kaitos keliamas grėsmes žmonių sveikatai ir prisitaikymo priemones	9	9	6	0	9	9	6	0	9	9	6	0	61	Sveikatos apsaugos ministerija
Priemonės veiklos: informuoti visuomenę klimato kaitos ir sveikatos klausimais															
10.1.2.	Priemonė – gerinti Lietuvos sveikatos apsaugos institucijų ir tarptautinių organizacijų bendradarbiavimą prisitaikymo prie klimato pokyčių klausimais	6	6	4	0	6	6	4	0	6	6	4	0	40	Sveikatos apsaugos ministerija
Priemonės veiklos: dalyvauti tarptautinių organizacijų veikloje, atlikti kontaktinio asmens funkcijas															
10.2.	Uždavinys – sukurti veiksmingą ligų, susijusių su klimato kaitos poveikiu, profilaktikos sistemą	15	15	10	0	15	15	10	0	15	15	10	0	96	Sveikatos apsaugos ministerija

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
10.2.1.	Priemonė – įtraukti klimato kaitos ir sveikatos rodiklius į Aplinkos ir sveikatos rodiklių sąrašą, numatyti informacijos rinkimo tvarką bei rodiklių apskaičiavimo metodiką, vykdyti rodiklių stebėseną	15	15	10	0	15	15	10	0	15	15	10	0	96	Sveikatos apsaugos ministerija
Priemonės veiklos: nustatyti klimato kaitos ir sveikatos rodiklius, jų skaičiavimo metodiką ir informacijos, reikalingos jiems apskaičiuoti, rinkimo tvarką bei vykdyti stebėseną															
	III. BENDRŲJŲ KLIMATO KAITOS ŠVELNINIMO IR PRISITAIKYMO PRIE KLIMATO KAITOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS														
11.	Tikslas – skatinti efektyviai naudoti Europos Sąjungos fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas ir kitas finansines priemones prisitaikymo prie klimato kaitos ir klimato kaitos švelninimo projektams (priemonėms) įgyvendinti	33 157	33 122	856	35	37 431	37 396	856	35	43 199	43 164	856	35	271 246	Aplinkos ministerija
11.1.	Uždavinys – užtikrinti efektyvų Europos Sąjungos struktūrinių, Sanglaudos ir kitų fondų lėšų naudojimą pagal Daugiametę finansinę programą 2014–2020 metų laikotarpiu, taip pat valstybės biudžeto lėšų naudojimą įgyvendinant infrastruktūros plėtros ir kitus projektus, susijusius su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos	4 195	4 189	203	6	4 195	4 189	203	6	4 699	4 693	203	6	30 991	Aplinkos ministerija
11.1.1.	Priemonė – finansuojant aplinkos apsaugos investicinius projektus privačiame ir visuomeniniame sektoriuose kurti oro taršos mažinimo, atliekų tvarkymo ir vandens nuotekų valymo pajėgumus ir skatinti atsinaujinančių gamtos išteklių naudojimą	2 709	2 709	0	0	2 709	2 709	0	0	2 709	2 709	0	0	18 963	Aplinkos ministerija (VšĮ Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas)
Priemonės veiklos: aplinkos apsaugos projektų finansavimas pagal Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programą															
11.1.2.	Priemonė – administruoti programą, skiriant finansavimą investiciniams atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo projektams energetikos, pramonės, transporto, atliekų ir žemės ūkio sektoriuose įgyvendinti	477	471	203	6	477	471	203	6	477	471	203	6	3 339	Aplinkos ministerija (VšĮ Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas)
Priemonės veiklos: aplinkos apsaugos projektų finansuojamų pagal Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programą administravimas															

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
11.1.3.	Priemonė – įgyvendinti daugiabučių namų ir savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimo skatinimo projektus	1 009	1 009	0	0	1 009	1 009	0	0	1 513	1 513	0	0	8 689	Aplinkos ministerija (VšĮ Būsto energijos taupymo agentūra; Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos)
Priemonės veiklos: informavimo priemonių įgyvendinimas daugiabučių namų ir viešųjų pastatų modernizavimo skatinimui, siekiant pastatų energinio naudingumo didinimo; investicijų planų rengimas ir jų įgyvendinimo stebėseną; atnaujinamų (modernizuojamų) pastatų statybos kokybės priežiūra ir kontrolė															
11.2.	Uždavinys – tobulinti Žaliosios investavimo sistemos teisinę bazę ir įgyvendinti pagal šią sistemą finansuojamus projektus	28 962	28 933	653	29	33 236	33 207	653	29	38 500	38 471	653	29	240 255	Aplinkos ministerija
11.2.1.	Priemonė – nustatyta tvarka Klimato kaitos specialiosios programos lėšomis finansuoti energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energetikos, pramonės, statybos, transporto, žemės ūkio, atliekų tvarkymo ir kituose sektoriuose projektus	27 652	27 652	21	0	31 926	31 926	21	0	37 190	37 190	21	0	231 085	Aplinkos ministerija (VšĮ Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas)
Priemonės veiklos: energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo projektų įgyvendinimas, skiriant kiekvienai iš šių krypčių ne mažiau kaip po 40 proc. programos lėšų															
11.2.2.	Priemonė – vykdyti nuolatinę, nepertraukiamą Klimato kaitos specialiosios programos lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo stebėseną ir nuolat laiku tobulinti teisinę bazę	1 310	1 281	632	29	1 310	1 281	632	29	1 310	1 281	632	29	9 170	Aplinkos ministerija (VšĮ Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas)
Priemonės veiklos: įgyvendinamų energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo projektų administravimas															
12.	Tikslas – tobulinti Lietuvos Respublikos teritorijoje į atmosferą išmetamų ir absorbuojamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaitą ir ataskaitų rengimą	517	517	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	517	Aplinkos ministerija
12.1.	Uždavinys – užtikrinti išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėseną ir ataskaitų rengimą	407	407	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	407	Aplinkos ministerija

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
12.1.1.	Priemonė – tobulinti nacionalinę išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaitos, prognozių, strateginių dokumentų įgyvendinimo, klimato kaitos priemonių finansavimo duomenų surinkimo, ataskaitų parengimo ir informacijos teikimo sistemą, atsižvelgiant į naujus Europos Sąjungos išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaitos ataskaitų teikimo reikalavimus	407	407	0	0	0	0	0	0	0	0	0	407	Aplinkos ministerija (Aplinkos apsaugos agentūra, Valstybinė miškų tarnyba)	
Priemonės veiklos: pagal 2009-2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmą įgyvendinamą Šiltnamio efektą sukeliančių dujų inventorizavimo partnerystės projektą bus tobulinama išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekio apskaitos ataskaitos kokybės užtikrinimo/kokybės kontrolės, dokumentavimo ir archyvavimo sistema, pagerintas duomenų surinkimas žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės (angl. LULUCF) ir KP-LULUCF sektoriuose, organizuoti ekspertų, rengiančių ŠESD apskaitos ataskaitą, kvalifikacijos kėlimas, perimant Norvegijos aplinkos agentūros ekspertų patirtį															
12.2.	Uždavinys – užtikrinti išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio prognozavimą	110	110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	110	Aplinkos ministerija
12.2.1.	Priemonė – kaupti duomenis, kurie reikalingi išmetamųjų ir absorbuojamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio prognozėms, atsižvelgiant į naujus Europos Sąjungos išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaitos ataskaitų teikimo reikalavimus, ir rengti išmetamų į atmosferą ir absorbuojamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio prognozes	110	110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	110	Aplinkos ministerija (Aplinkos apsaugos agentūra, Valstybinė miškų tarnyba)
Priemonės veiklos: pagal 2009-2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmą įgyvendinamą Šiltnamio efektą sukeliančių dujų inventorizavimo partnerystės projektą bus tobulinama esama nacionalinė ŠESD prognozių bei rengimo sistema, įsigyjama programinė įranga ŠESD prognozėms atskiruose Lietuvos ūkio (pramonės) sektoriuose modeliuoti															
13.	Tikslas – skatinti mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą ir inovacijas klimato kaitos srityje ir užtikrinti efektyvų skiriamų lėšų naudojimą	5 748	5 748	29	0	2 134	2 134	24	0	1 060	1 060	0	0	16 561	Švietimo ir mokslo ministerija, Ūkio ministerija, Žemės ūkio ministerija, Susisiekimo ministerija, Aplinkos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija

Eil. Nr.	Tikslas, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
13.1.	Uždavinys – užtikrinti, kad klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos aspektai būtų vertinami atliekant susijusius mokslinių tyrimų darbus <i>(įgyvendina bendrųjų nuostatų 6.3.3 papunktis)</i>	1 060	1 060	0	0	1 060	1 060	0	0	1 060	1 060	0	0	7 240	Švietimo ir mokslo ministerija, Ūkio ministerija, Žemės ūkio ministerija, Susisiekimo ministerija, Aplinkos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija
13.1.1.	Priemonė – organizuoti nacionalinės mokslo programos „Agro-, miško ir vandens ekosistemų tvarumas“ patvirtinimą, mokslinių tyrimų projektų vykdymą ir patvirtinti šios programos tarpinę ataskaitą, kurioje apibendrinti mokslinių tyrimų rezultatai	1 060	1 060	0	0	1 060	1 060	0	0	1 060	1 060	0	0	7 240	Lietuvos mokslo taryba
Priemonės veiklos: kompleksiniais mokslo tyrimais gauti, išanalizuoti ir apibendrinti naujas mokslo žinias apie klimato kaitos ir ekosistemų išteklių naudojimo poveikį Lietuvos ekosistemoms, jų prisitaikymo prie kintančių klimato ir aplinkos sąlygų galimybes bei, gavus naujų fundamentinių ir empirinių žinių apie ekosistemų išteklių naudojimo procesų bendruosius padarinius, pasiūlyti priemones su šiais padariniais susijusioms grėsmėms išvengti ir parengti gaires ekosistemų tvarumui kontroliuoti ir atstatyti.															
16.2.	Uždavinys – plėsti klimato kaitos tyrimus, užtikrinti mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą ir inovacijas klimato kaitos srityje; pritraukti verslo sektoriaus lėšas moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai ir inovacijoms klimato kaitos srityje <i>(įgyvendina bendrųjų nuostatų 6.3.5 papunktis)</i>	4 688	4 688	29	0	1 074	1 074	24	0	0	0	0	0	9 321	Ūkio ministerija
16.2.1.	Priemonė – sukurti inovatyvius ekologiškus produktus ir naujas aplinkosaugos technologijas, skatinti aplinkosaugos technologijų diegimą įmonėse įgyvendinant Žaliosios pramonės inovacijų programą	4 688	4 688	29	0	1 074	1 074	24	0	0	0	0	0	9 321	Ūkio ministerija
Priemonės veiklos: bus teikiama finansinė parama konkurso būdu atrinktų verslo projektų įgyvendinimui pagal Žaliosios pramonės inovacijų programą, finansuojamą 2009-2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo lėšomis; skatinamas dvišalis Lietuvos ir Norvegijos verslo bendradarbiavimas žaliųjų pramonės inovacijų srityje, organizuojant bendrus renginius, skatinant bendrų projektų įgyvendinimą; vykdomas Žaliosios pramonės inovacijų programos viešinimas žiniasklaidoje ir organizuojant renginius															
14.	Tikslas – prisidėti prie tarptautinio bendradarbiavimo klimato kaitos srityje	165	165	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 000	Aplinkos ministerija, Užsienio reikalų ministerija

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
14.1.	Uždavinys – užtikrinti finansinę ir technologinę paramą, skirtą klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos priemonėms įgyvendinti kitose šalyse, ir bendradarbiauti su kitomis šalimis plėtojant klimato kaitos srities projektus (įgyvendina bendrųjų nuostatų 6.3.6 papunktis)	165	165	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 000	Aplinkos ministerija, Užsienio reikalų ministerija
14.1.1.	Priemonė – nustatyti galimus viešojo ir privataus sektorių finansavimo šaltinius (taip pat ir alternatyvius – pavyzdžiui, lankstieji mechanizmai) ir prisidėti prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių finansavimo ir įgyvendinimo trečiojoje valstybėje	145 20	145 20	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	1 000	Aplinkos ministerija, Užsienio reikalų ministerija

Priemonės veiklos: dvišalių vystomojo bendradarbiavimo projektų, susijusių su klimato kaita, įgyvendinimas trečiojoje šalyse, siekiant perduoti eko inovatyvias Lietuvos gamintojų technologijas

1. Iš viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, iš jų:	438 668	438 633	1 205	35	472 955	472 920	1 261	35	372 140	372 105	1 237	35	2 227 874	
iš jo:														
1.1. bendrojo finansavimo lėšos	30 180	30 180	259	0	27 059	27 059	315	0	25 791	25 791	291	0	153 037	
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	373 127	373 127	0	0	405 955	405 955	0	0	301 164	301 164	0	0	1 791 305	
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	34 611	34 576	946	35	38 741	38 706	946	35	43 985	43 950	946	35	278 858	
2. Kiti šaltiniai	26	26	0	0	26	26	0	0	26	26	0	0	179	
Iš viso Plano įgyvendinimui finansuoti (1 + 2)	438 694	438 659	1 205	35	472 981	472 946	1 261	35	372 166	372 131	1 237	35	2 228 053	

PRISIDEDANČIOS PRIE PLANO TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS, NUMATYTOS KITUOSE PLANAVIMO DOKUMENTUOSE

I. KLIMATO KAITOS ŠVELNINIMO PRIEMONĖS														
1. Tikslas – siekti, kad išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje dalyvaujančiuose sektoriuose 2020 metais neviršytų 8,53 mln. tonų CO ₂ e, taip užtikrinti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo tikslų įgyvendinimą	579	579	0	0	579	579	0	0	579	579	0	0	4 053	Energetikos ministerija
1.2. Uždavinys – siekti, kad centralizuoto aprūpinimo šiluma įmonėse, dalyvaujančiose Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje, centralizuotai tiekiamos šilumos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalis 2020 metais sudarytų ne mažiau kaip 60 procentų	579	579	0	0	579	579	0	0	579	579	0	0	4 053	Energetikos ministerija

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
	Priemonė – mažinti oro taršą – skatinti pereiti nuo iškastinio kuro prie atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo šilumos energijai gaminti, skatinti efektyvesnę šilumos energijos gamybą	579	579	0	0	579	579	0	0	579	579	0	0	4 053	Energetikos ministerija („Sveikata visiems“ TVP 2.2.4 priemonė)
Priemonės veiklos: remti atsinaujinančių energijos išteklių (daugiausia vietinio biokuro) naudojimą šilumos ir elektros energijai gaminti – keisti senus iškastinį kurą naudojančius susidėvėjusius katilus į naujus ir efektyvius biokuro katilus. Pakeitus kurą bus galima ne tik su mažiausiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos ir elektros energijos tiekimą vartotojams (gerokai sumažinti šilumos kainą vartotojams ir energetinį valstybės skurdą), bet ir smarkiai sumažinti taršą															
	2. Tikslas – užtikrinti, kad išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose neviršytų nustatytų kasmetinių išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio tikslų, o bendras kiekis 2020 metais nepadidėtų daugiau kaip 15 procentų, palyginti su 2005 metais, ir neviršytų 15,46 mln. tonų CO ₂ e.	78 938	78 938	23	0	152 056	152 056	11	0	228 539	228 539	0	0	652 167	Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija
	2.1. Uždavinys – diegti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones transporto sektoriuje	13 662	13 662	0	0	13 662	13 662	0	0	13 662	13 662	0	0	81 974	Susiekimo ministerija
	Priemonė: modernizuoti vietinės reikšmės transporto infrastruktūrą	13 662	13 662	0	0	13 662	13 662	0	0	13 662	13 662	0	0	81 974	Susiekimo ministerija („Regionų plėtra „TVP 1.1.1 priemonė)
Priemonės veiklos: vietinių kelių ir gatvių rekonstravimas, asfaltavimas; apšvietimo įrengimas; jungčių su transporto koridoriais įrengimas; dviračių, pėsčiųjų takų ne miesto vietovėse įrengimas															
	2.2. Uždavinys – užtikrinti, kad daugėtų kelionių dviračiais, viešuoju kelių ir geležinkelių transportu	14 481	14 481	0	0	14 481	14 481	0	0	14 481	14 481	0	0	86 886	Susisiekimo ministerija
	Priemonė: skatinti darnų judumą miestuose	7 241	7 241	0	0	7 241	7 241	0	0	7 241	7 241	0	0	43 443	Susisiekimo ministerija („Regionų plėtra „TVP 2.1.2 priemonė)

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
Priemonės veiklos ir įgyvendinimo būdai: miestų gatvių tinklo pritaikymas viešajam transportui, modernizavimas ir saugos gerinimas; viešojo ir privataus transporto sąveikos sistemų nutolusiuose nuo miestų centruose ir miesto prieigose kūrimas (Park and Ride aikštelės ir kita); viešojo transporto sistemos efektyvumo didinimas diegiant intelektines sistemas (kelionės tęstinumo užtikrinimas ir kokybės gerinimas diegiant multimodalinių maršrutų planavimo ir paieškos sistemas, bendro bilieto sistemas, gerinant viešojo transporto informacijos paieškos ir sklaidos sistemas, didinant transporto sistemos prieinamumą žmonėms su specialiaisiais poreikiais, kitos priemonės); darnaus judumo planų (SUMP) rengimas savivaldybėse; pažangių priemonių, skatinančių darnaus judumo plėtrą ir valdymą, diegimas; „A“ juostų konvertavimo į BRT sistemas, viešojo transporto pirmumo sistemų, intermodalinio susisiekimo sistemų ir kitko diegimas); naujų ekologiškų viešojo transporto rūšių ar priemonių ir joms būtinų infrastruktūros diegimas; kitų ekologiškų ir anglies dioksido neišskiriančių transporto sistemų ir infrastruktūros plėtra; dviračių ir (ar) pėsčiųjų takų, ir (ar) trasų ir susijusios infrastruktūros plėtra ir modernizavimas; intermodalinių kelionių skatinimas integruojant dviračių transportą į susisiekimo sistemą (pavyzdžiui, Bike&Ride aikštelių kūrimas ir plėtra), elektromobilių, kištukinių-hibridinių (PHEV) ir kitų alternatyvių degalus naudojančių transporto priemonių naudojimo viešiesiems poreikiams skatinimas; elektromobilių įkrovimo, baterijų keitimo infrastruktūros, stotelių tinklo plėtra savivaldybių valdomoje infrastruktūroje. Tikslinėse teritorijose veiklos įgyvendinamos kaip vienas iš integruotų teritorinių investicijų (ITI) komponentų per integruotas teritorijų vystymo programas															
	Priemonė: plėtoti ekologišką viešąjį transportą	7 241	7 241	0	0	7 241	7 241	0	0	7 241	7 241	0	0	43 443	Susisiekimo ministerija („Regionų plėtra „TVP 2.1.3 priemonė“)
Priemonės veiklos ir įgyvendinimo būdai: ekologiškų viešojo transporto priemonių įsigijimas. Tikslinėse teritorijose veiklos įgyvendinamos kaip vienas iš integruotų teritorinių investicijų (ITI) komponentų per integruotas teritorijų vystymo programas															
	2.6. Uždavinys – įgyvendinti priemones, skirtas išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui iš atliekų sektoriaus mažinti	2 900	2 900	0	0	21 098	21 098	0	0	36 770	36 770	0	0	70 000	Aplinkos ministerija
	Priemonė: plėtoti komunalinių atliekų surinkimo ir pirminio rūšiavimo infrastruktūrą, informuoti visuomenę	2 900	2 900	0	0	21 098	21 098	0	0	36 770	36 770	0	0	70 000	Aplinkos ministerija („Regionų plėtra „TVP 1.1.6 priemonė“)
Priemonės veiklos: komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra. Numatomos investicijos į atskiro antrinių žaliavų surinkimo ir žaliųjų atliekų tvarkymo susidarymo vietoje infrastruktūrą, taip pat įrangą – antrinių žaliavų konteinerines aikšteles, žaliųjų ir maisto / virtuvės atliekų surinkimo ir apdorojimo priemones. Visuomenė bus šviečiama ir informuojama apie komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, atskiro surinkimo ir rūšiavimo svarbą, naudą, galimybes, vykdomos panašios priemonės regioniniu lygmeniu															
	2.7. Uždavinys – panaudoti ne mažiau kaip 30 procentų susidarancio metinio atliekų kiekio energijos gamybai	35 981	35 981	0	0	100 703	100 703	0	0	161 599	161 599	0	0	383 000	Aplinkos ministerija
	Priemonė: plėtoti ir renovuoti vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūrą	19 581	19 581	0	0	58 763	58 763	0	0	63 649	63 649	0	0	150 000	Aplinkos ministerija („Regionų plėtra „TVP 1.1.4 priemonė“)
	Priemonė – skatinti didelio efektyvumo ko-generaciją naudojant atsinaujinančius energijos išteklius	16 400	16 400	0	0	41 940	41 940	0	0	97 950	97 950	0	0	iki 233 000	Energetikos ministerija (Nacionalinė šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programa)
Priemonės veiklos: atsinaujinančius energijos išteklius ir atliekas naudojančių ko-generacijos įrenginių Vilniaus ir Kauno miestuose įrengimas															

Eil. Nr.	Tikslas, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		iš viso	iš jų					
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms			turtui įsigyti					
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui							
Priemonės veiklos: geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų plėtra ir renovavimas, vandens gerinimo įrenginių ir nuotekų valymo įrenginių statyba ir renovacija; vandentvarkos įmonių valdymo tobulinimas															
	2.10. Uždavinys – užtikrinti nuolatinį energijos vartojimo efektyvumo didinimą namų ūkio ir paslaugų sektoriuose	0	0	0	0	290	290	0	0	290	290	0	0	1 160	Energetikos ministerija
	Priemonė – didinti energijos gamybos efektyvumą namų ūkiuose	0	0	0	0	290	290	0	0	290	290	0	0	1 160	Energetikos ministerija („Regionų plėtra“ TVP, 1.1.7 priemonė)
Priemonės veiklos: neefektyviai biomasę naudojančių katilų namų ūkiuose, kurie nėra prijungti prie centralizuotai tiekiamos šilumos sistemos, keitimas į efektyvesnes technologijas, naudojančias atsinaujinančius energijos išteklius šilumai gaminti															
	2.12. Uždavinys – užtikrinti nuolatinį energijos vartojimo efektyvumo didinimą visuomeninės paskirties pastatuose	11 914	11 914	23	0	1 822	1 822	11	0	1 737	1 737	0	0	29 147	Energetikos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija
	Priemonė – didinti viešųjų valstybinių kultūros pastatų energinį efektyvumą	579	579	0	0	579	579	0	0	579	579	0	0	2 896	Energetikos ministerija („Kultūra“ TVP, 2.1.6 priemonė)
Priemonės veiklos: viešosios kultūros paskirties pastatų atnaujinimas (renovacija). Planuojama remti kultūros institucijų ir įstaigų pastatų atnaujinimą, siekiant pagerinti pastatų energines savybes															
	Priemonė – diegti energiją tausojančias technologijas Lietuvos ligoninėse, teikiančiose paslaugas nešėsioms, gimdyvėms ir naujagimiams	10 177	10 177	23	0	85	85	11	0	0	0	0	0	20 459	Sveikatos apsaugos ministerija („Sveikata visiems“ TVP, 3.2.4 priemonė)
Priemonės veiklos: ligoninių pastatų šiluminės izoliacijos gerinimas (stogų renovavimas ir šiltinimas, išorinių sienų šiltinimas, langų ir išorinių durų pakeitimas, išorinių sienų sujungimo plokščių siūlių sandarinimas), energiją taupančių priemonių įdiegimas (šilumos, išorinės ir vidinės karšto vandens tiekimo, elektros tiekimo sistemų modernizavimas), vėdinimo ir kondicionavimo, medicininių dujų tiekimo sistemų modernizavimas / įrengimas įgyvendinant programą „Energiją tausojančių technologijų įdiegimas Lietuvos ligoninėse, teikiančiose paslaugas nešėjams, gimdyvei ir naujagimiui“															
	Priemonė – didinti viešųjų valstybinių sveikatos paslaugų pastatų energinį efektyvumą	1 158	1 158	0	0	1 158	1 158	0	0	1 158	1 158	0	0	5 792	Energetikos ministerija („Sveikata visiems“, TVP, 3.2.8 priemonė)
Priemonės veiklos: įstaigų, teikiančių viešąsias sveikatos priežiūros paslaugas, atnaujinimas (renovacija). Remiamas sveikatos priežiūros valstybės institucijų ir įstaigų pastatų atnaujinimas siekiant gerinti pastatų energines savybes															
	II. PRISITAIKYMO PRIE KLIMATO KAITOS PRIEMONĖS														
	5. Tikslas – didinti agrarinio sektoriaus atsparumą klimato pokyčiams	34 286	34 286	0	0	24 379	24 379	0	0	27 680	27 680	0	0	158 171	Žemės ūkio ministerija

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
	5.1. Uždavinys – užtikrinti tausų gamtos išteklių – vandens ir dirvožemio – naudojimą	34 286	34 286	0	0	24 379	24 379	0	0	27 680	27 680	0	0	158 171	Žemės ūkio ministerija
	Priemonė – skatinti ekologiškų pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų gamybą	34 286	34 286	0	0	24 379	24 379	0	0	27 680	27 680	0	0	158 171	Žemės ūkio ministerija („Sveikata visiems“, TVP, 2.2.3 priemonė)
Priemonės veiklos: ekologiškų pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų gamintojams Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programiniu laikotarpiu bus sudarytos teisinės sąlygos pasinaudoti parama pagal priemones „Ekologinis ūkininkavimas“ ir „Žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemos“ ir priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklą „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“; per visuomenės informavimo priemones ir įvairius šviečiamuosius, informacinius, praktinius renginius bus teikiama informacija apie šių produktų gamybos, vartojimo naudą ir ženklumą															
	6. Tikslas – mažinti neigiamą klimato kaitos poveikį gamtinėms ekosistemoms	1 390	1 390	0	0	14 279	14 279	0	0	28 095	28 095	0	0	91 435	Aplinkos ministerija
	Uždavinys – plėtoti saugomų teritorijų ir gamtinio karkaso sistemą, atkurti ir gausinti natūralius kraštovaizdžio elementus šiose teritorijose	1 390	1 390	0	0	14 279	14 279	0	0	28 095	28 095	0	0	91 435	Aplinkos ministerija
	Priemonė – išsaugoti ir pristatyti kultūros ir gamtos paveldą, siekiant skatinti pažintinį turizmą Lietuvos nacionaliniuose, valstybinės reikšmės ir regioniniuose parkuose	0	0	0	0	8 188	8 188	0	0	15 801	15 801	0	0	52 915	Aplinkos ministerija („Kultūra“ TVP, 1.1.7 priemonė)
Priemonės veiklos: kultūros ir gamtos paveldo objektų, valstybinės reikšmės parkų tvarkymas; gamtos mokyklų, lankytojų centrų, ekologinio švietimo ir tradicinių amatų centrų įrengimas saugomose teritorijose; Lietuvos regionų kultūrą saugomose teritorijose pristatančių ekspozicijų po atviru dangumi įrengimas, kitų (esamų) ekspozicijų papildymas, aktualizavimas; pažintinių teminių takų įrengimas															
	Priemonė – įgyvendinti aplinkosauginių rekreacinių objektų infrastruktūros projektus	1 390	1 390	0	0	2 746	2 746	0	0	6 719	6 719	0	0	16 219	Aplinkos ministerija („Kultūra“ TVP, 2.1.5 priemonė)
	Priemonė – tvarkyti ar atkurti natūralaus ar urbanizuoto kraštovaizdžio kompleksus ar atskirus jų elementus	0	0	0	0	3 345	3 345	0	0	5 575	5 575	0	0	22 301	Aplinkos ministerija („Regionų plėtra“ TVP, 1.1.3 priemonė)
Priemonės veiklos: savivaldybių kraštovaizdžio tvarkymo planų rengimas, etalonų tvarkymas, erozijos pažeistų teritorijų vandens telkinių pakrantėse, šlaituose, kitose reljefo formose atkūrimas, bandomosios žaliosios infrastruktūros įrengimas miestuose; pažeistų teritorijų (bešeimininkių apleistų pastatų, įrenginių, karjerų ir durpynų) tvarkymas															
	8. Tikslas – mažinti neigiamą vandens lygio kilimo, stichinių meteorologinių reiškinių poveikį paviršinio ir požeminio vandens kokybei	4 257	4 257	0	0	20 375	20 375	0	0	21 895	21 895	0	0	72 405	Aplinkos ministerija
	Uždavinys – modernizuoti paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą ir užtikrinti jos plėtrą urbanizuotose teritorijose, siekiant apsaugoti urbanizuotas teritorijas nuo perteklinio vandens keliamos rizikos ir užkirsti kelią teršalams patekti į aplinką (paviršinius vandens telkinius)	4 257	4 257	0	0	20 375	20 375	0	0	21 895	21 895	0	0	72 405	Aplinkos ministerija

Eil. Nr.	Tikslas, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai, tūkst. eurų				2017 metų asignavimai, tūkst. eurų				2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2014–2020 metais, iš viso tūkst. eurų	Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
	Priemonė – modernizuoti ir plėtoti lietaus nuotekų sistemas	4 257	4 257	0	0	20 375	20 375	0	0	21 895	21 895	0	0	72 405	Aplinkos ministerija („Regionų plėtra“ TVP, 1.1.5 priemonė)
Priemonės veiklos: paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir renovavimas. Numatoma inventorizuoti miestuose paviršinių nuotekų infrastruktūrą, įrengti ir (ar) rekonstruoti paviršinių nuotekų tinklus ir kitą susijusią infrastruktūrą, paviršinių nuotekų valyklas, purvo ir naftos produktų atskirtuvus, filtrus, sedimentacijos tvenkinius ir kita															
	III. BENDRŲJŲ KLIMATO KAITOS ŠVELNINIMO IR PRISITAIKYMO PRIE KLIMATO KAITOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS														
	Tikslas – didinti visuomenės aktyvumą, susijusį su aplinkosauga, ir informuotumą apie klimato kaitą	1 755	1 755	0	0	3 310	3 310	0	0	4 102	4 102	0	0	9 847	Aplinkos ministerija
	Uždavinys – užtikrinti švietimą klimato kaitos klausimais visais švietimo lygiais	1 755	1 755	0	0	3 310	3 310	0	0	4 102	4 102	0	0	9 847	Aplinkos ministerija
	Priemonė – įgyvendinti visuomenės informavimo apie aplinką projektus	1 755	1 755	0	0	3 310	3 310	0	0	4 102	4 102	0	0	9 847	Aplinkos ministerija („Sveikata visiems“, TVP, 2.2.1 priemonė)
	1. Iš viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, iš jų:	121 206	121 206	23	0	214 979	214 979	11	0	310 891	310 891	0	0	988 078	
	1.1. bendrojo finansavimo lėšos	10 570	10 570	4	0	8 245	8 245	2	0	10 913	10 913	0	0	54 459	
	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	110 636	110 636	19	0	206 734	206 734	9	0	299 978	299 978	0	0	933 619	
	1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	2. Kiti šaltiniai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Iš viso Plano įgyvendinimui finansuoti (1 + 2)	121 206	121 206	23	0	214 979	214 979	11	0	310 891	310 891	0	0	988 078	
IŠ VISO LĖŠŲ PLANO PRIEMONĖMS IR KITŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ PRIEMONĖMS															
	1. Iš viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, iš jų:	559 874	559 839	1 228	35	687 934	687 899	1 272	35	683 031	682 996	1 237	35	3 215 952	
	1.1. bendrojo finansavimo lėšos	40 750	40 750	263	0	35 304	35 304	317	0	36 704	36 704	291	0	207 496	
	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	483 763	483 763	19	0	612 689	612 689	9	0	601 142	601 142	0	0	2 724 924	
	1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	34 611	34 576	946	35	38 741	38 706	946	35	43 985	43 950	946	35	278 858	
	2. Kiti šaltiniai	26	26	0	0	26	26	0	0	26	26	0	0	179	
	Iš viso Plano įgyvendinimui finansuoti (1 + 2)	559 900	559 865	1 228	35	687 960	687 925	1 272	35	683 057	683 022	1 237	35	3 216 131	

III SKYRIUS. PLANO VERTINIMO KRITERIJAI IR JŲ REIKŠMĖS

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijų reikšmės			Dalyvaujanti institucija
		2016 metų	2017 metų	2018 metų	
	I. KLIMATO KAITOS ŠVELNINIMO PRIEMONĖS				
R-01	1-ajam Plano tikslui: ¹ išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje dalyvaujančiuose sektoriuose limitas, mln. tonų CO ₂ e	8,17	8,2	8,2	Aplinkos ministerija Energetikos ministerija Susisiekimo ministerija Ūkio ministerija Žemės ūkio ministerija
P-01-01-01	1-ajam tikslo uždaviniui: ¹ pramonės įmonėse sumažėjęs išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, palyginti su 2005 metais, procentais	10	10	12	Aplinkos ministerija Energetikos ministerija Ūkio ministerija Žemės ūkio ministerija
P-01-01-02	bendras metinis energijos vartojimo sumažėjimas investicijas gavusiose pramonės įmonėse, kWh/metus	0	144 000	460 000	Ūkio ministerija
P-01-01-03	centralizuoto aprūpinimo šiluma įmonėse, dalyvaujančiose Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje, centralizuotai tiekiamos šilumos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalis, procentais per metus	40	65	65	Energetikos ministerija
P-01-01-04	elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalis, palyginti su bendru šalies elektros energijos suvartojimu, procentais per metus	14	15	16	Energetikos ministerija
P-01-02	2-ajam tikslo uždaviniui: įrengtų naujų ir (arba) atnaujintų transformatorių pastatų ir (arba) skirstyklų, skaičius, vienetais per metus	0	0	9	Energetikos ministerija
R-02	2-ajam Plano tikslui: ¹ metinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose limitas, mln. tonų CO ₂ e	14,01	14,38	14,74	Aplinkos ministerija

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijų reikšmės			Dalyvaujanti institucija
		2016 metų	2017 metų	2018 metų	
P-02-01-01	1-ajam tikslo uždaviniui: ¹ metinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio transporto sektoriuje limitas, mln. tonų CO ₂ e	4,46	4,55	4,47	Susisiekimo ministerija, Aplinkos ministerija
P-02-01-02	galutinės energijos suvartojimo transporto sektoriuje sumažėjimas, procentais	7	7,2	7,4	Susisiekimo ministerija, Energetikos ministerija
P-02-01-03	bendras rekonstruotų arba atnaujintų kelių TEN-T tinkle ilgis, kilometrais	23	20	11	Susisiekimo ministerija
P-02-02	2-ajam tikslo uždaviniui: valstybinės reikšmės kelių dviračių takų ilgis, kaup. kilometrais	40	50	60	Susisiekimo ministerija
P-02-03	3-ajam tikslo uždaviniui: bendro transporto kuro balanso dalis, kurią sudaro biodegalai, ne mažiau kaip, procentais	5,1	5,3	5,3	Energetikos ministerija, Susisiekimo ministerija, Žemės ūkio ministerija
P-02-04	4-ajam tikslo uždaviniui: ¹ metinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio žemės ūkio sektoriuje limitas, mln. tonų CO ₂ e	4,46	4,56	4,69	Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija
P-02-05	5-ajam tikslo uždaviniui: įgyvendintos priemonės, susijusios su azoto junginių išsiskyrimo į aplinką dėl žemės ūkio veiklos mažinimu, vienetais per metus	1	1	1	Žemės ūkio ministerija
P-02-06-01	6-ajam tikslo uždaviniui: ¹ metinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio atliekų sektoriuje limitas, mln. tonų CO ₂ e	1,38	1,41	1,45	Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija
P-02-06-02	sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis, procentais	55	55	50	Aplinkos ministerija
P-02-07	7-ajam tikslo uždaviniui: panaudotų (perdirbtų) komunalinių atliekų dalis nuo susidariusio komunalinių atliekų kiekio, procentais	45	50	55	Aplinkos ministerija
P-02-08-01	8-ajam tikslo uždaviniui: ¹ metinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pramonės sektoriuje limitas, mln. tonų CO ₂ e	2,15	2,19	2,25	Ūkio ministerija, Aplinkos ministerija
P-02-09	9-ajam tikslo uždaviniui: ¹ metinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio kituose sektoriuose limitas, mln. tonų CO ₂ e	1,75	1,78	1,84	Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija, Energetikos ministerija
P-02-10	10-ajam tikslo uždaviniui: įgyvendintų priemonių, susijusių su energijos vartojimo efektyvumo didinimu namų ūkio ir paslaugų sektoriuose, skaičius, vienetais	5	6	7	Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijų reikšmės			Dalyvaujanti institucija
		2016 metų	2017 metų	2018 metų	
P-02-11-01	11-ajam tikslo uždaviniui: skaičiuojamųjų šiluminės energijos sąnaudų mažėjimas daugiabučiuose namuose, pastatytuose pagal galiojusius iki 1993 metų statybos techninius normatyvus (nuo 2005 metų), GWh per metus	536	652	768	Aplinkos ministerija, Vidaus reikalų ministerija
P-02-11-02	namų ūkių, priskirtų geresnei energijos vartojimo efektyvumo klasei, skaičius, vienetais	0	2 200	4 400	Aplinkos ministerija
P-02-12	12-ajam tikslo uždaviniui: energijos taupymo požįūriu atnaujintų viešosios paskirties pastatų skaičius nuo 2008 metų, kaup. vienetais	905 30	913 70	950 50	Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija
R-03	3-ajam Plano tikslui: ¹ mažiausias absorbuojamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės sektoriuje per metus, mln. tonų CO ₂ e	3,7	3,7	3,7	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija
P-03-01	1-ajam tikslo uždaviniui: įveistų naujų miškų plotas (nuo 2011 metų įskaitytinai), hektarais	17 500	20 000	22 500	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija
	II. PRISITAIKYMO PRIE KLIMATO KAITOS PRIEMONĖS				
R-04	4-ajam Plano tikslui: Lietuvos teritorijos dalis, kurioje vykdomi klimato kaitos stebėjimai, procentais	100	100	100	Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba
P-04-01	1-ajam tikslo uždaviniui: įsigytų ir (ar) atnaujintų priemonių komplektų aplinkos monitoringui ir kontrolei vykdyti (įskaitant oro stebėjimo sosis) skaičius nurodytais metais, vienetais	0	76	3	Aplinkos ministerija
R-05	5-ajam Plano tikslui: plotų, kuriuose taikomi tausieji žemės ūkio gamybos metodai, pokytis, procentais	2	2	2	Žemės ūkio ministerija
P-05-01	1-ajam tikslo uždaviniui: plotas, kuriame įgyvendinamos agrarinės aplinkosaugos priemonės, hektarais per metus	185 000	185 000	185 000	Žemės ūkio ministerija
P-05-02	2-ajam tikslo uždaviniui: tyrimų, susijusių su žemės ūkio augalų adaptyvių rūšių ir veislių atranka ir naujų veislių kūrimu, skaičius per metus, vienetais	451	450	450	Žemės ūkio ministerija
P-05-03	3-ajam tikslo uždaviniui: įgyvendintų priemonių, susijusių su perspėjimu dėl stichinių gamtos	1	2	2	Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba,

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijų reikšmės			Dalyvaujanti institucija
		2016 metų	2017 metų	2018 metų	
	reiškinų ir reagavimu į klimato kaitos sukeltų ekstremaliųjų gamtinių reiškinų padarinius pajėgumų stiprinimu, skaičius per metus, vienetais	1	2	0	Vidaus reikalų ministerija (Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas)
P-05-04	4-ajam tikslo uždaviniui: įgyvendintų priemonių, susijusių su dirvožemio stebėseną ir ūkininkavimo metodų tobulinimu, skaičius per metus, vienetais	1	1	1	Žemės ūkio ministerija
P-05-05	5-ajam tikslo uždaviniui: konsultuotų ūkininkų skaičius, vienetais	350	350	350	Žemės ūkio ministerija
R-06	6-ajam Plano tikslui: saugomose teritorijose pritaikytų lankymui objektų/teritorijų skaičius nuo visų planuojamų pritaikyti lankymui objektų/teritorijų skaičiaus, procentais	74,7	75	75,29	Aplinkos ministerija
P-06-01-01	1-ajam tikslo uždaviniui: išsaugotas ne mažesnis pajūrio juostos dalies nuo jūros iki apsauginio paplūdimio kopagūbrio plotis, metrais	40–60	40–60	40–60	Aplinkos ministerija
P-06-01-02	priekrantės ir paplūdimio sąnašų papildymas atvežtiniu smėliu, kub. m.	0	400 000	0	Aplinkos ministerija
P-06-02-01	2-ajam tikslo uždaviniui: įrengtų gyvūnų apsaugos ir (ar) veisimo aptvarų (voljerų) plotas, hektarais	0	20	100	Aplinkos ministerija
P-06-02-02	sutvarkytų / prižiūrėtų paveldo objektų, „Natura 2000“, rekreacinių ir kitų teritorijų skaičius, vienetais	1 180	1 190	1 200	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba
R-07	7-ajam Plano tikslui: Lietuvos miškingumas, procentais	33,5	33,55	33,60	Aplinkos ministerija
P-07-01	1-ajam tikslo uždaviniui: įgyvendintas ne mažesnis priemonių, išsaugančių ir didinančių miško ekosistemų tvarumą, skaičius per metus, vienetais	10	10	10	Aplinkos ministerija
P-07-02	2-ajam tikslo uždaviniui: įgyvendintų priemonių II–III grupės miškuose skaičius per metus, vienetais	2	2	2	Aplinkos ministerija
P-07-03	3-ajam tikslo uždaviniui: didžiausias valstybinių miškų plotas, kuriame nurodytais metais panaudotos miško sanitarinės apsaugos cheminės priemonės, hektarais	3 900	3 800	3 800	Aplinkos ministerija

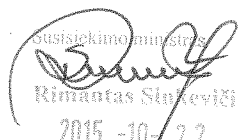
Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijų reikšmės			Dalyvaujanti institucija
		2016 metų	2017 metų	2018 metų	
R-08	8-ajam Plano tikslui: vandens telkinių, kuriuose pasiekta gera būklė, dalis, procentais	53	53	53	Aplinkos ministerija
P-08-01-01	1-ajam tikslo uždaviniui: įsigytas vandens išteklių monitoringui ir tyrimams atlikti, taršos incidentams likviduoti priemonių, skaičius per metus, vienetais	3	2	0	Aplinkos ministerija
P-08-01-02	geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas gyventojams, procentais	79/70	80/71	81/72	Aplinkos ministerija
P-08-01-03	papildomi gyventojai, kuriems teikiamos pagerintos nuotekų tvarkymo paslaugos, gyventojų ekvivalentu	8 000	20 000	24 000	Aplinkos ministerija
R-09	9-ajam Plano tikslui: sukurta ir įdiegta potvynių rizikos vertinimo ir valdymo sistema, vienetais	1	1	1	Aplinkos apsaugos agentūra
P-09-01	1-ajam tikslo uždaviniui: gyventojai, kuriems yra naudingos apsaugos nuo potvynių priemonės	0	50	600	Aplinkos ministerija
P-09-02	2-ajam tikslo uždaviniui: įgyvendintų projektų, susijusių su perteklinio vandens nuvedimu nuo laukų, skaičius per metus, vienetais	20	60	20	Žemės ūkio ministerija
R-10	10-ajam Plano tikslui ²				Sveikatos apsaugos ministerija
P-10-01	1-ajam tikslo uždaviniui: įgyvendintų gyventojų sveikatos apsaugos priemonių, mažinančių klimato kaitos keliamą riziką, skaičius per metus, vienetais	2	2	2	Sveikatos apsaugos ministerija
P-10-02	2-ajam tikslo uždaviniui: įgyvendintų priemonių, susijusių su aplinka ir sveikata, skaičius, vienetais	1	1	1	Sveikatos apsaugos ministerija
	III. BENDRŲJŲ KLIMATO KAITOS ŠVELNINIMO IR PRISITAIKYMO PRIE KLIMATO KAITOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS				
R-11	11-ajam Plano tikslui: Europos struktūrinių ir investavimo (ESI) fondų 2014–2020 metų laikotarpiui lėšų dalis, skirta su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie klimato kaitos susijusiems projektams įgyvendinti, procentais	22,6	22,6	22,6	Finansų ministerija, Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Ūkio ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijų reikšmės			Dalyvaujanti institucija
		2016 metų	2017 metų	2018 metų	
P-11-01-01	1-ajam tikslo uždaviniui: atsinaujinančių energijos išteklių dalis galutiniam energijos balanse, procentais	25	26	27	Energetikos ministerija
P-11-01-02	galutinės energijos vartojimo efektyvumo padidėjimas, palyginti su 2010 metais, procentais	9	10,5	11	Energetikos ministerija
P-11-02	2-ajam tikslo uždaviniui: metinis Klimato kaitos specialiosios programos lėšų dydis, mln. eurų	28,96	33,3	38,5	Aplinkos ministerija
R-12	12-ajam Plano tikslui: ¹ bendras metinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, mln. tonų CO ₂ e	22,18	22,58	22,94	Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Susisiekimo ministerija, Ūkio ministerija, Žemės ūkio ministerija
P-12-01	1-ajam tikslo uždaviniui: įgyvendintų nacionalinės išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaitos ataskaitų rengimo tobulinimo priemonių skaičius per metus, vienetais	3	3	4	Aplinkos ministerija
P-12-02	2-ajam tikslo uždaviniui: įgyvendintų išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio prognozių rengimo tobulinimo priemonių skaičius per metus, vienetais	1	1	0	Aplinkos ministerija
R-13	13-ajam Plano tikslui: ²				Ūkio ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija
P-13-01	1-ajam tikslo uždaviniui: įgyvendinamų nacionalinių mokslo programų, susijusių su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie klimato kaitos, skaičius, vienetais	2	3	3	Lietuvos mokslo taryba
P-13-02	2-ajam tikslo uždaviniui: įmonės, diegusios aplinkosaugos inovacijas, susijusias su įmonės išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio (CO ₂ e) mažinimu, nuo technologines inovacijas diegusių įmonių, procentais	16,3	16,6	16,6	Ūkio ministerija
R-14	14-ajam Plano tikslui: tarptautinių ir dvišalių susitarimų, kuriuose reglamentuoti klimato kaitos klausimai, skaičius per metus, vienetais	8	8	8	Aplinkos ministerija

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijų reikšmės			Dalyvaujanti institucija
		2016 metų	2017 metų	2018 metų	
P-14-01	I-ajam tikslo uždaviniui: kartu su Europos Sąjungos valstybėmis narėmis ir trečiosiomis valstybėmis įgyvendintų projektų, susijusių su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie klimato kaitos, skaičius, vienetais	7	7	5	Aplinkos ministerija
		2	2	2	Užsienio reikalų ministerija

¹ Šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio skaičiavimus atlieka Aplinkos ministerija ir jos įgaliotos institucijos.

² Vertinimo kriterijus bus nustatytas.

 Rimantas Šliučiūnas
 2015-10-22

Strateginio planavimo skyriaus
 vedė

 Rūta Klimaitė
 2015-10-15

Aplinkos viceministras
 Aleksas Genevičius
 2015.10.20.

Įrašų ir personalo
 departamento direktorius
 Egidijus Anulis
 2015.10.16

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2013 M. BALANDŽIO 23 D. NUTARIMO NR. 366 „DĖL
NACIONALINĖS KLIMATO KAITOS VALDYMO POLITIKOS STRATEGIJOS TIKSLŲ
IR UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMO TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO**

(NR. 15-0560-04-N; NR. 15-11427) (toliau – Nutarimo projektas)

2015-10- 23

Nr. NV- 3419

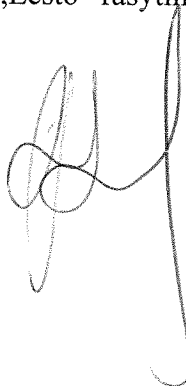
Vilnius

Įvertinę patikslinto, atsižvelgiant į ministerijų atstovų (viceministrų, kanclerių) 2015 m. rugpjūčio 18 d. pasitarime (3 klausimas) pateiktas pastabas ir pasiūlymus, bei po š. m. rugsėjo 9 d. Vyriausybės kanceliarijos organizuoto pasitarimo pateikto patikslinto Nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, esminių pastabų ir pasiūlymų neturime, tačiau siekiant teisinio aiškumo siūlome redakciškai tikslinti nutarimo projekto 3 p. ir jį dėstyti taip:

„3. Pasiūlyti Plane nenurodytoms valstybės institucijoms, o taip pat savivaldybių institucijoms, Lietuvos mokslo tarybai, AB LESTO, valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms pagal kompetenciją dalyvauti vykdant Plano priemones ir skirti lėšų šioms priemonėms įgyvendinti.“.

Taip pat Plano II skyriaus 2.10.1 eilutėje tikslintinas įmonės pavadinimas pagal Juridinių asmenų registro duomenis ir vietoj „Akcinė bendrovė „Lesto“ rašytina „AB LESTO“.

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radchenko

Teisės taikymo skyriaus
vedėjas
D. Petravičius

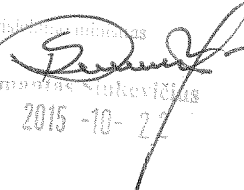
2015-10-23

+ 2. N

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 23 d. nutarimo Nr. 366 „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto derinimo pažyma

Institucija, rašto data ir Nr.	Pateiktos pastabos ir pasiūlymai	Informacija apie nepriimtas pastabas ir pasiūlymus
LR Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos pažangos departamento Kaimo reikalų ir darnios plėtros skyriaus bei Strateginio planavimo ir stebėsenos sk. pastabos 2015-10-06 Nr. NV-3220	3. Svarstyтина, ar gali tarpinstitucinio plano vykdyme dalyvauti privataus kapitalo įmonė (AB „Lesto“).	Neatsižvelgta. Tiek pagal JT Bendrosios klimato kaitos konvenciją ir jos Kioto protokolą, tiek pagal ES klimato kaitos srities teisės aktus bei Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijoje įtvirtintus tikslus ir uždavinius siekiama, kad viešojo sektoriaus lėšos sudarytų tinkamas sąlygas pritraukti privataus sektoriaus lėšas, nes tik tokiu būdu bus patenkinamas augantis klimato kaitos priemonių finansavimo poreikis tiek Lietuvoje, tiek prisidedant prie tarptautinio klimato kaitos priemonių finansavimo besivystančiose šalyse. AB „Lesto“ įgyvendina testinę priemonę nuo 2013 m. balandžio 23 d. LRV nutarimu Nr. 366 patvirtinto Tarpinstitucinis veiklos plano, todėl neaišku, kodėl turėtume braukti tvirtindami šio plano priemones 2016–2018 m. Juo labiau, kad tai sektinas pavyzdys kitoms įmonėms prisidėti prie plano tikslų ir uždavinių įgyvendinimo.
	5. Iš viso per 2014–2020 m. laikotarpį ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų numatoma skirti 2 724 924 tūkst. Eur, kai tuo tarpu 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programoje klimato kaitos mažinimui numatyta 1 405 384 tūkst. Eur. Neaišku iš kokių finansavimo šaltinių susidaro skirtumas – 1 319 540 tūkst. Eur.	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programoje numatytos klimato kaitos priemonių finansavimas 1 405 384 tūkst. Eur tik iš Struktūrinių fondų ir neapima kitų investicinių fondų, pvz., Kaimo rėmimo programos. Taip pat pagal Strateginio planavimo metodikos tarpinstitucinių planų rengimo formą į bendrų lėšų 1.2 eilutę patenka ir kitos tarptautinės paramos lėšos, pvz., Norvegijos paramos lėšos. Be to, priemonių priskyrimas prie klimato kaitos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo yra sąlyginis ir, kaip suprantame iš Finansų ministerijos atsakingų specialistų paaiškinimo, svarbu, kad Lietuva klimato kaitos priemonėms panaudotų ne mažiau lėšų negu numatyta ES struktūrinių ir investicinių fonų programavimo dokumentuose.

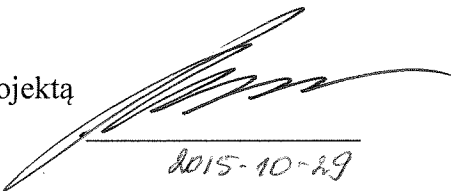
<p>7. Tikslų, uždavinių, priemonių, numatytų kituose planavimo dokumentuose, prisidedančių prie plano tikslų ir uždavinių įgyvendinimo numeracija netvarkinga, lėšos nenurodytos (pvz. lėšos nurodytos prie priemonės, tačiau prie uždavinio ir tikslo, kurį priemonė įgyvendina – lėšos nenurodomos).</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta</p> <p>Lėšos nurodytos prie priemonės tikslo ir uždavinio. Siekiant išlaikyti tęstinumą ir suderinamumą, prisidedančių priemonių tikslų ir uždavinių numeracija palikta pagal tarpinstitucinio plano tikslų ir uždavinių numeraciją.</p>
<p>8. Priemonė – plėtoti ir renovuoti vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūrą (30 psl.) nesusijusi nei su 2.8 uždaviniu - panaudoti ne mažiau kaip 30 proc. susidarancio metinio atliekų kiekio energijos gamybai, nei su 2 tikslu – užtikrinti, kad išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis ES prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose neviršytų nustatytų kasmetinių išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio tikslų, o bendras kiekis 2020 m. nepadidėtų daugiau kaip 15 proc., palyginti su 2005 m., ir neviršytų 15,46 mln. tonų CO₂e.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Pagal Tarpvyriausybine klimato kaitos komisijos (IPCC) patvirtintą metodologiją rengiant Nacionalinę išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekio apskaitos ataskaitą nuotekų dumbblas ir iš jo išsiskiriantis metanas priskiriami prie atliekų sektoriaus išmetamųjų ŠESD emisijų. Įgyvendinant priemonę – plėtoti ir renovuoti vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūrą, sukurama infrastruktūra (nuotekų dumblo nusėdintuvai, džiovintuvai ir įrenginiai iš metano biodujoms gaminti). Biodujos panaudojamos, kaip atsinaujinantis energijos išteklis kurui transporto priemonėse arba elektros gamybai. Todėl minėta priemonė tiesiogiai susijusi su išmetamųjų ŠESD kiekio mažinimu atliekų sektoriuje ir su metinių išmetamųjų ŠESD kiekio tikslų vykdymu ES prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose, t. y. su 2 tikslo 2.8 uždavinio įgyvendinimu.</p>

Susisiekimo skyriaus

 Rimantas Štikonavičius
 2015-10-27

Aplinkos apsaugos
 Algirdas Ginevičius
 2015. 10. 20.

 Iešos ir personalo
 departamento direktorius
 Egidijus Anulis
 2015. 10. 20.

3

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2015-10-29

Dėl 2013 m. balandžio 23 d. nutarimo Nr. 366 „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos 2013-2020 metų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo (Nr. 15-0560-04-N) (15-11427)

Pranešėjas: aplinkos ministras K. Trečiokas

Dalyvauja: Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos departamento Klimato ir kaitos politikos skyriaus vedėja S. Znutienė

Posėdžių rengimo skyriaus
patarėja

G. Dovydenienė

Klausimo kuratorius: V.Pavardė, parašas

2015-08-10

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><u>2015-08-18</u> (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pasiūlyti Aplinkos ministerijai atsižvelgti į Finansų ministerijos, Ūkio ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento, Ekonomikos pažangos departamento Kaimo reikalų ir darnios plėtros skyriaus ir Strateginio planavimo ir stebėsenos skyriaus pastabas. 2. Patikslintą projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje. (2015)
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p>

12.6